

Innst. 4 L

(2013–2014)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 1 LS (2013–2014) og Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

**Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2014 –
lovsaker**

Innhold

		Side			Side
1.	Innledning	7	9.	Fiskerfradrag	14
1.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	7	9.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	14
1.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	7	9.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	14
1.3	Komiteens merknader	8	9.3	Komiteens merknader	14
2.	Skatt på alminnelig inntekt	8	10.	Overgangsstønad for enslige forsørgere	15
2.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	8	10.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	15
2.2	Komiteens merknader	9	10.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	15
3.	Boligsparing for ungdom (BSU)	9	10.3	Komiteens merknader	16
3.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	9	11.	Skattekasse 2 for ektepar	17
3.2	Komiteens merknader	9	11.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	17
4.	Ligningsverdi av sekundærbolig og sikkerhetsventil for ligningsverdi av sekundærbolig og næringseiendom	10	11.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	17
4.1	Ligningsverdi av sekundærbolig	10	11.3	Komiteens merknader	18
4.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	10	12.	Fradrag for fagforeningskontingent	18
4.1.2	Komiteens merknader	10	12.1	Fradragsgrense	18
4.2	Sikkerhetsventil for sekundærbolig og næringsbolig	10	12.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	18
4.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	10	12.1.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	19
4.2.2	Komiteens merknader	10	12.1.3	Komiteens merknader	19
4.3	Formuesgrunnlaget ved eiendoms-skattetaksering av boligeiendom	10	12.2	Vilkåret om tilslutning til hovedsammenslutning	19
4.3.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	10	12.2.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	19
4.3.2	Komiteens merknader	10	12.2.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	19
5.	Arveavgift	10	12.2.3	Komiteens merknader	20
5.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	10	13.	Fradrag for arbeidsreiser og besøksreiser til hjemmet	20
5.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	10	13.1	Arbeidsreiser og besøksreiser til hjemmet	20
5.3	Komiteens merknader	11	13.1.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	20
6.	Botid ved gevinstbeskatningen av bolig	12	13.1.2	Komiteens merknader	20
6.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	12	13.2	Fradrag for reise mellom hjem og arbeid	20
6.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	13	14.	Fradrag for rentekostnader i interessefelleskap	21
6.3	Komiteens merknader	13	14.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	21
7.	Minstefradragssatser	13	14.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	22
7.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	13	14.3	Komiteens merknader	22
7.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	13	15.	Skattlegging av deltakere i deltakerlignede selskap	23
7.3	Komiteens merknader	13	15.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	23
8.	Jordbruksfradrag	14	15.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	24
8.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	14	15.3	Komiteens merknader	24
8.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	14	16.	Skattlegging av deltakere i NOKUS	24
8.3	Komiteens merknader	14	16.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	24
			16.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	25

	Side		Side		
16.3	Komiteens merknader	25	26.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	31
17.	Avskrivningssatser	25	26.2	Komiteens merknader	32
17.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	25	27.	Forlenget oppgavefrist for tredje periode i merverdiavgifts-kompensasjonsordningen	32
17.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	25	27.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	32
17.3	Komiteens merknader	25	27.2	Komiteens merknader	33
18.	Skattefunn	26	28.	Adgang for toll- og avgiftsmyndighetene til å ilegge bokførings-pålegg og tvangsmulkt	33
18.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	26	28.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	33
18.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	26	28.2	Komiteens merknader	33
18.3	Komiteens merknader	27	29.	Oppbevaringstiden for primærdokumentasjon i bokføringsloven ..	33
19.	Gevinstfritak ved reinvestering av vederlag ved ekspropriasjon av landbrukseiendom	27	29.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	33
19.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	27	29.2	Komiteens merknader	33
19.2	Komiteens merknader	28	30.	Land-for-land rapportering	33
20.	Omvendt avgiftsplikt ved innenlandsk omsetning av gull	28	30.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	33
20.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	28	30.2	Komiteens merknader	34
20.2	Komiteens merknader	28	31.	Endringer i tolloven	34
21.	Skatteplikt for kommuners konkurranseutsatte avfallshåndtering	28	31.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	34
21.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	28	31.1.1	Meldeplikt for fartøy mv.	34
21.2	Komiteens merknader	28	31.1.2	Ikke-preferensiell opprinnelse	35
22.	Fordeling av fradrag for gjeld og gjeldsrenter mellom Norge og utlandet	28	31.2	Komiteens merknader	35
22.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	28	32.	Opprettinger og presiseringer av lovtekst	35
22.2	Komiteens merknader	29	32.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	35
23.	Skattemessig tidfesting av underkurs og overkurs på mengde-gjeldsbrev	29	32.1.1	Dokumentavgiftsloven § 6 annet ledd første punktum	35
23.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	29	32.1.2	Ligningsloven § 3-13 nr. 7	35
23.2	Komiteens merknader	29	32.1.3	Ligningsloven § 10-4 nr. 1	35
24.	Justering av NOKUS-reglene for personlige deltakere	30	32.1.4	Ligningsloven § 10-8 nr. 1	36
24.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	30	32.1.5	Folketrygdloven § 3-15	36
24.2	Komiteens merknader	30	32.1.6	Skatteloven §§ 6-3 og 6-90	36
25.	Beskatning ved uttak fra norsk beskatningsområde – endring av kravet om sikkerhetsstillelse	30	32.1.7	Skattebetalingsloven § 10-51 bokstav c	36
25.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	30	32.1.8	Korrigerings av lovhenvvisninger etter vedtakelsen av lov om Statens innkrevingsentral	36
25.2	Komiteens merknader	31	32.2	Komiteens merknader	37
26.	Endringer i ligningsloven – nye opplysningsplikter og gjennomføring av FATCA-avtalen	31	33.	Omtalesaker	37
			33.1	Sammendrag fra Prop. 1 LS	37
			33.1.1	Merverdiavgift på finansielle tjenester	37
			33.1.2	Skattemessig tidfesting av finansielle instrumenter i banker mv.	37
			33.1.3	Omtale av andre merverdiavgifts-saker	37

	Side		Side		
33.1.4	Skatte- og avgiftsmessige sider ved hestehold	37	partiet, Kristelig Folkeparti og Venstre	38	
33.1.5	Omtale av saker om skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21	37	34.1.1	Fradragsrammen for gaver til frivillige organisasjoner	38
33.2	Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1	37	34.1.2	Merverdiavgift elbiler	38
33.2.1	Nøytral merverdiavgift for statlig sektor	37	34.2	Andre forslag fra Venstre	38
33.2.2	Fradrag for ENØK-investeringer og vedlikeholdskostnader i hjemmet (ROT-fradrag)	37	34.2.1	Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende	38
33.2.3	Individuell pensjonssparing (IPS)	37	34.2.2	Forskningsinstitutters skattefritak	39
33.3	Komiteens merknader	37	35.	Forslag fra mindretall	39
34.	Andre forslag og merknader	38	36.	Komiteens tilråding	40
34.1	Andre forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre			Vedlegg	54

Innst. 4 L

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2013–2014) og Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2014 – lovsaker

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen Stoltenberg II fremmet i Prop. 1 LS (2013–2014) følgende lovendringsforslag:

- lov om endring i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer
- lov om endring i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter
- lov om endring i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter
- lov om endring i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven)
- lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eie-domsskatt til kommunane
- lov om endring i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift (dokumentavgiftsloven)
- lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)
- lov om endring i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven)
- lov om endringer i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard
- lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven)
- lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

- lov om opphevelse av lov 17. desember 1999 nr. 94 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)
- lov om endring i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven)
- lov om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.
- lov om endringer i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven)
- lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)
- lov om endringer i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven)
- lov om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)
- lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)
- lov om endring i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater

I tillegg inneholder proposisjonen omtaler og vurderinger av reglene for skattemessig tidfesting av finansielle instrumenter, skatte- og avgiftsmessige sider ved hestehold, departementets praksis ved skattefritak etter skatteloven §§ 11-21 og 11-22 i 2012, samt omtale og vurderinger av diverse merverdiavgiftssaker, herunder merverdiavgift på finansielle tjenester.

1.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen er uenig i følgende lovforslag i Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014, med kapittelhenvisning til proposisjonen i parentes:

Arveavgiftsloven – romertall I og II

- § 11 A (punkt 3.2 i kapittel 3)

*Svalbardskatteloven – forslaget i sin helhet (punkt 5.2 i kapittel 5)**Skatteloven – romertall III:*

- § 6-20 tredje ledd annet punktum (kapittel 10)

Skatteloven – romertall IV:

- § 6-19 annet ledd fjerde punktum (punkt 3.7 i kapittel 3)
- § 6-20 fjerde ledd annet punktum (punkt 3.7 i kapittel 3)
- § 6-32 første ledd bokstav a første punktum (punkt 3.4 i kapittel 3)
- § 6-60 første ledd (punkt 3.4 i kapittel 3)
- § 8-1, femte, sjette og åttende ledd (punkt 3.4 i kapittel 3)
- § 9-3 annet ledd bokstav b (punkt 3.3 i kapittel 3)
- § 10-41 første ledd annet punktum, samt endring av nåværende andre punktum til nytt tredje punktum (punkt 5.2 i kapittel 5)
- § 10-42 tredje ledd bokstav a (punkt 5.2 i kapittel 5)
- § 10-42 syvende ledd annet punktum (punkt 5.2 i kapittel 5)
- § 10-43 første ledd nytt annet punktum (punkt 5.2 i kapittel 5)
- § 10-43 fjerde ledd (punkt 5.2 i kapittel 5)
- § 10-65 første ledd nytt annet punktum (punkt 5.4 i kapittel 5)

Skatteloven – romertall IX

- overgangsregel til § 9-3 annet ledd bokstav b (punkt 3.3 i kapittel 3)

Disse deler av Prop. 1 LS (2013–2014) trekkes derfor tilbake.

Uenigheten om forslaget til skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a første punktum gjelder kun størrelsen på satsen av minstefradraget. Forslaget til skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a første punktum trekkes likevel av praktiske grunner tilbake i sin helhet, men fremmes på ny i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

De lovforslag og omtaler av disse i Prop. 1 LS (2013–2014) som etter det ovenstående ikke trekkes tilbake, opprettholdes av regjeringen.

1.3 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Marianne

Marthinsen, Torstein Tvedt Solberg og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Tom E. B. Holthe og Hans Andreas Limi, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til at denne innstillingen behandler lovsaker fremmet i Prop. 1 LS (2013–2014) og Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014). Sammendragene i innstillingen er oppsummeringer fra proposisjonene. Se fullstendige saksomtaler i proposisjonene, herunder omtale av gjeldende rett, høringsuttalelser, konsekvenser og nærmere vurderinger og detaljer i forslagene.

Komiteen viser videre til brev fra finansministeren av 11. november 2013 om korrigerende av feil i Prop. 1 LS (2013–2014). Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser for øvrig til sine merknader nedenfor og merknader inntatt i Innst. 2 S (2013–2014) og Innst. 3 S (2013–2014).

2. Skatt på alminnelig inntekt**2.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)**

Regjeringen Stoltenberg II foreslo å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for upersonlige skattytere (selskaper) fra 28 til 27 prosent med virkning fra inntektsåret 2014. Skattesatsen skulle holdes uendret på 28 prosent for personlige skattytere.

Regjeringen foreslår å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt til 27 prosent for både selskaper og personer. En isolert reduksjon i skattesatsen for selskaper er ingen god løsning slik skattesystemet er utformet i dag. Ulik skattesats på personer og selskaper er et brudd med en nøkkelegenskap i skattesystemet siden skattereformen 1992. Det vil gi incentiv til uheldige skattemessige disposisjoner. Det krever også kompliserende tilpasninger i skattereglene for personlige næringsdrivende for å gi tilsvarende lettelser.

Satsreduksjonen nødvendiggjør enkelte lovendringer. Det vises til forslag til endring i skatteloven § 10-65 annet ledd og § 10-67 annet ledd under romertall III. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

Satsreduksjonen behandles i Innst. 3 S (2013–2014).

2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til regjeringens forslag om å redusere skatt på alminnelig inntekt fra 28 til 27 prosent og til sine merknader i Innst. 3 S (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om skatt på alminnelig inntekt. Disse medlemmer viser videre til sine merknader i Innst. 3 S (2013–2014).

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader i Innst. 3 S (2013–2014) hvor det framgår at Venstre primært ikke støtter regjeringens forslag om reduksjon i skattesatsen, men vil utsette dette i påvente av Scheel-utvalgets innstilling. Dette medlem mener imidlertid at det prinsipielt er helt riktig at skattesatsen for personlige skattytere skal være det samme som for upersonlige. Dette er helt i tråd med hovedtanken i skattereformen fra 2005–2006.

Dette medlem er på denne bakgrunn mot de foreslåtte endringer i skatteloven § 10-65 annet ledd og § 10-67 annet ledd under romertall III.

Som en konsekvens av den framforhandlede budsjettavtalen mellom regjeringens partiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil Venstre stemme subsidiært for regjeringens forslag om endringer i skatt på alminnelig inntekt.

3. Boligsparing for ungdom (BSU)

3.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

BSU-ordningen er en populær spareordning. Om lag 325 000 personer gjorde innskudd på BSU-konti i 2011. 45 prosent av de som sparte i 2011, sparte maksimalt årlig beløp. Innestående på BSU-konti i juli 2013 var om lag 28 mrd. kroner. Det gis et fradrag i utlignet skatt på 20 prosent av det årlige innskuddet. Verdien av skattefradraget var om lag 830 mill. kroner i 2011.

I tråd med regjeringserklæringen foreslås det å utvide mulighetene for å spare i BSU. Maksimalt årlig innbetalt sparebeløp foreslås økt fra 20 000 kroner til 25 000 kroner. Taket for samlet innbetalt sparebeløp i BSU foreslås hevet fra 150 000 kroner til 200 000 kroner. Formålet er å hjelpe unge inn på boligmarkedet. Det kan være vanskelig å komme inn

på boligmarkedet på grunn av høye boligpriser og økte egenkapitalkrav. En utvidelse av ordningen vil øke avkastningen av unges boligsparing.

Forslaget anslås å medføre et provenytap på om lag 270 mill. kroner påløpt og om lag 220 mill. kroner bokført i 2014. Provenytapet må påregnes å være noe høyere i påfølgende år ettersom økningen i taket på samlet sparing er høyere enn maksimalt årlig sparebeløp. Forslaget vil ikke medføre administrative konsekvenser av betydning for skattemyndighetene eller berørte skattytere.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 16-10 tredje ledd. Endringene foreslås å tre i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2014.

3.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet har lenge etterlyst bedre betingelser for sparing på BSU-konto, og er derfor tilfreds med regjeringens forslag til forbedret ordning. Flertallet viser til at forslaget gir gode incentiver til å spare på BSU-konto, noe som er viktig for å hjelpe personer i etableringsfasen med å komme inn på boligmarkedet. Flertallet støtter regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er opptatt av å legge til rette for at unge skal få gode muligheter til å komme seg inn på boligmarkedet. På denne bakgrunn styrket regjeringen Stoltenberg II BSU-ordningen i 2009 slik at maksimalt årlig sparebeløp økte fra 15 000 til 20 000 kroner, og samlet sparebeløp økte fra 100 000 til 150 000 kroner. I den aktuelle aldersgruppen, dvs. personer i alderen 17–33 år, var det om lag 26 prosent som benyttet BSU-ordningen i 2009. Av disse fikk 42 prosent maksimalt skattefradrag. Det betyr at bare 11 prosent utnyttet ordningen fullt ut med gjeldende beløpsgrenser. Disse medlemmer ser derfor ikke behov for å utvide denne ordningen.

Komiteens medlem fra Venstre er glad for at regjeringen har foreslått å styrke BSU-ordningen. Dette medlem viser imidlertid til Venstres alternative statsbudsjett for 2014 og merknader og forslag framsatt i hhv. Innst. 2 S (2013–2014) og Innst. 3 S (2013–2014) hvor det fremgår at Venstre vil styrke BSU-ordningen utover regjeringens forslag. Dette medlem foreslo konkret at BSU-ordningen styrkes ved at det årlige maksimale sparebeløp heves til 25 000 kroner, at maksimalt sparebeløp i ordningen heves til 300 000 kroner og ikke minst at fradragssatsen heves fra 20 til 28 prosent.

Som en konsekvens av vedtak i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) fremmer ikke Venstre konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med nevnte rammevedtak.

4. Ligningsverdi av sekundærbolig og sikkerhetsventil for ligningsverdi av sekundærbolig og næringsseidendom

4.1 Ligningsverdi av sekundærbolig

4.1.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å øke ligningsverdiene av sekundærbolig fra 50 prosent til 60 prosent av anslått markedsverdi ved å endre skatteloven § 4-10 annet ledd tredje punktum.

4.1.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil påpeke at forslaget om økte ligningsverdier på sekundærbolig og næringsseidendom må ses i sammenheng med regjeringens foreslåtte reduksjon i formuesskattesatsen på 0,1 prosentpoeng fra 1,1 prosent til 1,0 prosent og økningen i bunnfradrag.

4.2 Sikkerhetsventil for sekundærbolig og næringsbolig

4.2.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Det er en sikkerhetsventil som skal forhindre at noen skattytere får tildelt en uforholdsmessig høy ligningsverdi. Sikkerhetsventilen for sekundærbolig og næringsseidendom er 60 prosent av markedsverdi. Departementet foreslår å sette sikkerhetsventilen til 72 prosent av markedsverdi ved endring av skatteloven § 4-10 første ledd siste punktum.

Departementet foreslår at endringene i formuesskatten trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

4.2.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

4.3 Formuesgrunnlaget ved eiendomsskattetaksering av boligeidendom

4.3.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Fra og med skatteåret 2014 har kommunene anledning til å benytte formuesgrunnlaget ved eiendomsskattetaksering av boligeidendom. Departementet viser til Prop. 1 LS (2012–2013) kapittel 8 for en nærmere omtale av det nye takseringsalternativet for bolig. I lovforarbeidene er det forutsatt at endringer i formuesskattereglene kan få direkte betydning for verdsetting av boliger som blir taksert gjennom bruk av formuesgrunnlag, se Prop. 1 LS (2012–2013) punkt 8.4.5.

Departementet foreslår at endringene i formuesskatten blir fulgt opp med nødvendige justeringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane (eidegdomsskattelova) § 8 C-1 om verdsetting av boliger ved bruk av formuesgrunnlag.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 4-10 og eidegdomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd.

Departementet foreslår at endringen i eidegdomsskattelova trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2016.

4.3.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5. Arveavgift

5.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å redusere den valgfrie rabatten for ikke-børsnoterte aksjer og selskapsandeler i arveavgiftsloven § 11 A fra 40 prosent til 30 prosent. Rabatten skal fortsatt være begrenset til et arveavgiftsgrunnlag for slike aksjer og andeler på 10 mill. kroner for den enkelte mottaker.

Det vises til forslag til endringer i arveavgiftsloven § 11 A.

Det foreslås at endringene i arveavgiftsloven trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådgivheten erverves av arve- eller gavemottaker 1. januar 2014 eller senere.

5.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen foreslår å avvikle arveavgiften fra 2014. Regjeringen følger med dette opp regjeringserklæringens punkt om å fjerne arveavgiften. Fjerning av arveavgiften vil lette likviditetsbelastningen ved generasjonsskifter i familiebedrifter og overføringen av familieeiendommer. Det vil også innebære en stor forenkling for skattyterne fordi de ikke lenger trenger å forholde seg til et omfattende arveavgiftsregelverk.

Samtidig vil de administrative kostnadene i skatte-taten reduseres.

Det foreslås at det ikke skal svares arveavgift av gave som gis og arv som inntreer etter dødsfall som skjer etter 31. desember 2013. For gaver som gis og for arv som inntreer etter dødsfall som skjer før årsskiftet, skal det svares arveavgift etter reglene i arveavgiftsloven og etter gjeldende satser.

I dag anses som hovedregel den verdi som er lagt til grunn ved arveavgiftsberegningen, som skattemessig inngangsverdi for gjenstander som erverves ved arv og gave. Skattemessig inngangsverdi brukes blant annet ved gevinstberegning ved salg av det objektet som tidligere er mottatt som arv eller gave. Dersom arveavgiften fjernes, og mottaker fortsatt gis anledning til å fastsette en ny inngangsverdi (markedsverdi), vil det ikke bli noen beskatning av verdistigningen i arvelaters eller givers eiertid. Regjeringen foreslår derfor, som en konsekvens av avvikling av arveavgiften, at det innføres skattemessig kontinuitet ved arve- og gaveoverføringer. Skattemessig kontinuitet innebærer at mottaker overtar sin forgjengers skattemessige verdier og posisjoner. Etter kontinuitetsprinsippet vil verdistigning i forgjengers eiertid komme til beskatning, og verdinedgang komme til fradrag, ved senere disposisjoner over objektet.

En overgang til skattemessig kontinuitet som hovedprinsipp ved arv og gave innebærer økt inntektsskatt samlet sett. Dette er en følge av at arving eller gavemottaker ikke lenger kan oppskrive skattemessig inngangsverdi og avskrivningsgrunnlag til markedsverdi, men må overta forgjengerens skattemessige stilling. Dersom mottakeren selger hele eller deler av virksomheten umiddelbart etter arvefall/gave, medfører dette i mange tilfeller økt skattebelastning. I tilfellene hvor mottakeren viderefører næringsvirksomheten, kan det bli noe økt skattebelastning gjennom lavere avskrivningsfradrag. Hvis næringsvirksomhet videreføres etter arv eller gave, vil imidlertid mottakeren i utgangspunktet komme i samme skattemessige stilling som forgjengeren. Avvikling av arveavgiften vil sammen med kontinuitetsprinsippet bidra til å lette likviditetsbelastningen ved generasjonsskifter.

Regjeringen foreslår et unntak fra kontinuitet for bolig, fritidsbolig og alminnelig gårdsbruk/skogbruk som arvelater eller giver kunne ha solgt skattefritt. Unntak fra kontinuitetsprinsippet innebærer at inngangsverdien for bolig- og fritidsbolig skal settes til markedsverdi på ervervstidspunktet. Alminnelig gårdsbruk og skogbruk kan bare selges skattefritt dersom salgsvederlaget ikke overstiger tre fjerdedeler av eiendommens antatte salgsverdi. Det foreslås derfor at inngangsverdien maksimalt kan settes til denne verdien. Det følger av dette at verdistigning i arvelaters eller givers eiertid blir fritatt for gevinstbe-

skatning. Eventuelle verdiendringer på eiendommen i mottakerens egen eiertid kan føre til skattepliktig gevinst eller fradragberettiget tap på dennes hånd. Dette gjelder dersom mottakeren ikke selv oppfyller vilkårene for skattefri realisasjon av bolig og fritidsbolig på salgstidspunktet.

Det foreslås at kontinuitetsprinsippet innføres som hovedregel med virkning fra og med inntektsåret 2014. Erverv av formuesgjenstand ved arv etter dødsfall i 2013 eller tidligere år skal etter forslaget være avgiftspliktig etter arveavgiftsloven også når arvingen først overtar rådigheten over arven ved offentlig skifte i 2014 eller senere. Departementet foreslår at gjeldende regler om fastsettelse av inngangsverdier i skatteloven videreføres i disse tilfellene.

På denne bakgrunn trekkes regjeringen Stoltenberg IIs forslag til endringer i arveavgiften.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 5-2, § 9-7 og § 14-48 samt forslag til lov om oppheving av arveavgiftsloven med virkning for gaver som gis og arv etter dødsfall som skjer 1. januar 2014 eller senere.

Fjerning av arveavgiften og innføring av kontinuitetsprinsippet som hovedregel ved arv og gave er nærmere omtalt i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) kapittel 5.

5.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet viser til merknader i Innst. 3 S (2013–2014).

Flertallet viser i tillegg til budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre som ber regjeringen gjennomgå skatteregulverket for bønder i lys av endringene knyttet til arveavgiften, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre er tilfreds med regjeringens forslag om å avskaffe arveavgiften fra 2014.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om arveavgift. Disse medlemmer viser videre til sine merknader i Innst. 3 S (2013–2014).

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti har en egen

modell når det gjelder arveavgiften som i utgangspunktet kun fjerner arveavgiften ved generasjonsskifte i familiebedrifter der virksomheten drives videre i minst ti år.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil Kristelig Folkeparti imidlertid slutte seg til regjeringens forslag. Dette medlem viser til at avtalen innebærer at samarbeidspartiene ber regjeringen om å gå gjennom skatteregelverket for bønder i lys av endringene knyttet til arveavgiften og komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett. Dette medlem mener det er avgjørende å sikre at fjerningen av arveavgiften, som vil være et gode for mange, ikke blir en byrde for landbruksnæringen, som allerede har krevende rammevilkår samlet sett.

6. Botid ved gevinstbeskatningen av bolig

6.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å endre reglene om botid i gevinstbeskatningen av bolig.

Intensjonen med dagens regler er å unnta egen bolig fra gevinstskatt. Dagens regler fungerer imidlertid ikke tilfredsstillende. Skattytere som eier to boliger, kan relativt enkelt unngå gevinstskatt for begge boligene ved å flytte inn i den andre boligen det siste året før den selges. Mange boliger fritas for gevinstskatt gjennom slik tilpasning. Tilsvarende kan eier sikre fradrag for eventuelt tap ved å leie ut sin egen bolig det siste året før den selges. Tilpasningene skyldes regelen om at gevinst ved realisasjon av bolig er fritatt for skatt dersom eieren har eid boligen i minst ett år og har brukt den som egen bolig i minst ett av de siste to årene. Regelen bidrar til å favorisere bolig i skattesystemet og gjøre boliginvesteringer mer lukrative enn andre investeringer. I tillegg svekker dagens tilpasningsmuligheter skatteinntektene både ved stigende og fallende boligpriser.

Regjeringen foreslår derfor nye regler om botid i gevinstbeskatningen av bolig (botidsmodellen). Botidsmodellen begrenser skattefritak ved realisasjon til å gjelde en andel av gevinsten som er lik antall dager eier har bodd i boligen (botiden) dividert med antall dager eier har eid boligen (eiertiden). Andel botid av eventuell eiertid over 20 år regnes ikke med. Tap er fradragsberettiget med samme andel som en eventuell gevinst ville vært skattepliktig.

Forslaget fjerner muligheten til å selge rene utleieboliger skattefritt. For eksempel vil det bli skatt på hele gevinsten dersom boligen før salget har vært eid og leid ut i fem år. Det skyldes at eier ikke har botid som reduserer den skattepliktige andelen av gevinsten. Hvis eieren flytter inn og bor i utleieboligen det

sjette og siste året før den selges, vil botiden utgjøre 1/6 av eiertiden. Den skattepliktige andelen av gevinsten reduseres dermed til 5/6.

Forslaget skjermer egen bolig i den grad eier faktisk bor og har bodd i boligen sin. Hvis eieren har bodd i boligen hele eiertiden eller de siste 20 årene, vil hele gevinsten fortsatt være skattefri.

Forslaget vil, sammen med den foreslåtte økningen i ligningsverdiene av sekundærboliger, gjøre det mindre attraktivt å investere i boliger som ikke skal benyttes som egen bolig. Det kan bidra til å dempe presset på boligprisene samtidig som midler kan frigjøres til andre investeringer, blant annet i næringsvirksomhet. Generelt er det avgjørende for skattesystemets reelle bidrag til omfordeling at det er få muligheter til å tilpasse seg eller omgå skattereglene. En mer treffsikker gevinstbeskatning vil redusere tilpasninger. Det er relativt formuende personer som i størst omfang investerer i ekstra boliger og nyter godt av dagens skattefritak.

For å unngå uforholdsmessig mange beregninger av gevinster der kun en liten andel av gevinsten er skattepliktig, foreslås det å se bort fra ikke-bruk av boligen dersom det dreier seg om mindre enn 15 prosent av eiertiden og mindre enn ett år. Dermed slipper personer som i en kortere periode eier to boliger, for eksempel i forbindelse med flytting og oppussing, å betale skatt. Denne regelen gir ikke et bunnfradrag. Dersom ikke-bruken overstiger ett år eller 15 prosent, blir all ikke-bruk tatt med i beregningen av skattepliktig gevinst eller fradragsberettiget tap.

Kravet til minst ett års eiertid for å oppnå skattefritak foreslås videreført for å begrense skattefritak ved tomteutskilling og nybygg på egen boligtomt.

Dagens metode for å beregne gevinst og tap endres ikke. Gevinsten eller tapet skal fremdeles være utgangsverdien (salgssummen) fratrukket inngangsverdien (kjøpesummen/kostprisen). Påkostninger som er foretatt i eierperioden, vil fortsatt legges til inngangsverdien. Det vil bare være nødvendig å fastsette inngangsverdi og utgangsverdi i de tilfellene hvor en andel av gevinsten er skattepliktig eller tapet fradragsberettiget. For de fleste boliger som eier bor i selv, vil eventuell gevinst være skattefri. Det vil dermed ikke være nødvendig å fastsette inngangsverdi og utgangsverdi for slike boliger.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014. I tillegg foreslår departementet å innføre en overgangsordning. Alle som oppfyller vilkårene for skattefritak etter gjeldende regler innen 13. oktober 2014, vil bli skattlagt etter gamle regler forutsatt at realisasjon av boligen skjer innen 31. desember 2014.

Det anslås at forslaget vil øke provenyet med 5 mill. kroner påløpt i 2014 og 45 mill. kroner påløpt i 2015. Provenyet antas bokført i sin helhet i 2015.

Provenyøkningen kan bli større på lengre sikt. Eventuelle forventninger om reduserte boligpriser på et framtidig tidspunkt kan slå ut i økt omsetning av boliger og dermed flere realiserte, skattepliktige gevinster. Det vil øke provenyet.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 9-3 annet ledd og forslag til overgangsregel.

6.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen trekker tilbake forslaget om endrede regler om botid i gevinstbeskatningen av bolig.

6.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet betrakter regjeringen Stoltenberg IIs forslag om endrede botidsregler ved gevinstbeskatning av bolig som kompliserte og byråkratiske. Flertallet er derfor tilfreds med at regjeringen har trukket dette forslaget. Flertallet slutter seg til regjeringen Solbergs forslag om å trekke tilbake regjeringen Stoltenberg IIs forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om gevinstbeskatning av bolig. Intensjonen med dagens regler er å unnta egen bolig fra gevinstskatt, men de fungerer ikke tilfredsstillende. Skattytere som eier to boliger kan relativt enkelt unngå gevinstskatt for begge boligene ved å flytte inn i den andre boligen det siste året før den selges. Mange boliger fritas for gevinstskatt gjennom en slik tilpasning. Tilsvarende kan eier sikre fradrag for eventuelt tap ved å leie ut sin egen bolig det siste året før den selges. Tilpasningene skyldes regelen om at gevinst ved realisasjon av bolig er fritatt for skatt dersom eieren har eid boligen i minst ett år og har brukt den som egen bolig i minst ett av de to siste årene. Regelen bidrar til å gjøre boliginvesteringer mer lukrative enn andre investeringer. Disse medlemmer viser til regjeringen Stoltenberg IIs forslag om nye regler om botid i gevinstbeskatningen av bolig (botidsmodellen). Disse medlemmer mener dette forslaget ville bidratt til et mer rettferdig skattesystem, redusert press i boligmarkedet og frigjøring av midler til andre typer investeringer.

7. Minstefradragssatser

7.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradraget i lønnsinntekt mv. med 2 prosentenheter, fra 40 prosent til 42 prosent.

7.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradragene med ytterligere 1 prosentenheter til 43 prosent for lønn og trygd, og med 1 prosentenheter til 27 prosent for pensjon.

Satsøkningen i minstefradraget gir isolert sett lavere skatt for personer med lønns- og trygdeinntekt under 210 400 kroner. Personer med høyere inntekt påvirkes ikke.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 6-32.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2014.

Regjeringen tar sikte på å vurdere strukturen i bunnfradragene i inntektsbeskatningen av personer med sikte på å forenkle og gjøre det mer lønnsomt å arbeide framfor å være trygdet. Regjeringen vil komme tilbake til dette senere.

7.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet er tilfreds med at regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradraget for pensjonister med 1 prosentpoeng fra 26 til 27 prosent, og for lønnsstagere med 3 prosentpoeng fra 40 til 43 prosent. Dette bidrar til å gi skatteopplegget en mer sosial profil og gjør at flere kan nyte godt av minstefradraget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen i Sundvolden-erklæringen slo fast at regjeringen vil gjøre det mer lønnsomt å jobbe, spesielt for personer med lave inntekter, blant annet ved å heve minstefradraget i inntektsbeskatningen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) om å øke satsen i minstefradraget for pensjon til 27 prosent. Disse medlemmer ønsker i tillegg å øke satsen i minstefradraget for lønn og trygd til 44,7 prosent.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Prop 1 LS (2013–2014) og opprettholder

regjeringen Stoltenberg IIs forslag til minstefradrags-satser.

Komiteens medlem fra Venstre støtter forslaget om å øke satsene i minstefradragene for lønn, trygd og pensjon. Dette medlem mener at satsene med fordel kunne vært satt høyere fordi dette er et målrettet tiltak for sosial utjevning. Dette medlem viser i så måte til Venstres alternative statsbudsjett hvor satsene for minstefradrag for lønnstakere økes til 47 prosent og til 28 prosent for pensjonister. Dette, kombinert med betydelig høyere beløpsgrenser enn det regjeringen (og regjeringen Stoltenberg II) foreslår, ville etter dette medlems syn både gitt økte insentiver til arbeid og betydelig mer skattelettelse til dem med de laveste inntektene.

Som en konsekvens av vedtak i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) fremmer ikke Venstre konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med nevnte rammevedtak.

8. Jordbruksfradrag

8.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å justere grensene i det særskilte fradraget i næringsinntekt for jordbruk mv. med anslått lønnsvekst i 2014 på 3,5 prosent, jf. forslag til endring av skatteloven § 8-1 femte, sjette og åttende ledd. Departementet foreslår at lovendringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

8.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen Stoltenberg IIs forslag om lønnsjustering trekkes. Fradraget er allerede høyt, og det er ingen tradisjon for å lønnsjustere dette fradraget. Fradraget videreføres nominelt uendret på 2013-nivå i likhet med de fleste andre fradragene.

8.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om å lønnsjustere grensene i jordbruksfradrag. Disse medlemmer er skuffet over at regjeringen

har valgt ikke å videreføre denne endringen. Disse medlemmer viser til at regjeringen har pålagt landbruket store skatteskjerpelser også på andre områder, som å gi en skatteskjerpelse på 1 mrd. kroner årlig i forbindelse med fjerningen av arveavgiften, ved å øke gebyrene i Mattilsynet med 30 mill. kroner årlig og andre avgiftsøkninger. Disse medlemmer mener at samlet fremstår regjeringens skattegrep knyttet til landbruket som svært næringsfiendtlig.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2014 hvor det framgår at Venstre støtter forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om å lønnsjustere jordbruksfradraget.

Dette medlem foreslo videre et ekstra fradrag på 20 000 kroner for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon som et av flere tiltak for å nå målsettingen om økt økologisk produksjon.

Som en konsekvens av vedtak i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) fremmer ikke Venstre konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med nevnte rammevedtak.

9. Fiskerfradrag

9.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Det foreslås at øvre grense for fiskerfradraget økes fra 150 000 til 167 000 kroner, og at satsen økes fra 30 til 34 prosent. Det vises til forslag til endring av skatteloven § 6-60 med ikrafttredelse straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

9.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen trekker forslaget om økt fiskerfradrag, og foreslår videreføring av fradraget nominelt, i likhet med de fleste andre fradragene.

9.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om fiskerfradrag. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg foreslo å øke øvre grense i fiskerfradraget fra 150 000 til 167 000 og å øke satsen fra 30 til 34 prosent. Den viktigste begrunnelsen

for dette er å kompensere for økningen i CO₂-avgift på fiske og fangst. Disse medlemmer mener at ved ikke å øke fiskerfradraget bidrar man til å svekke lønnsomheten til fiskerinæringen og øke todelingen i norsk økonomi.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Vestres alternative statsbudsjett for 2014 hvor det framgår at Venstre støtter forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om å lønnsjustere fiskerfradraget.

Som en konsekvens av den framforhandlede budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil Venstre stemme subsidiært for regjeringens forslag om endring i fiskerfradraget.

10. Overgangsstønaden for enslige forsørgere

10.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Overgangsstønaden er en midlertidig stønad på opptil 2 G til enslige forsørgere. Formålet med stønaden er å sikre inntekt i en overgangsperiode og bidra til at enslige forsørgere blir i stand til å forsørge seg selv ved arbeid. Stønaden gis normalt i opptil tre år og nedtrappes mot arbeidsinntekt, foreldrepenger, dagpenger mv.

Mottakere av overgangsstønaden skattlegges etter skattebegrensningsregelen. Regelen er komplisert og har flere svakheter. Den svekker arbeidsinsentivene og gjør at mottakeren får lite igjen etter skatt av å øke arbeidstilbudet. Dessuten subsidierer regelen låneopptak, gir skattefordeler hele året selv om en bare mottar overgangsstønaden i deler av året, og gjør at mottakere av overgangsstønaden skattlegges lempeligere enn andre enslige forsørgere. I tillegg er ikke stønaden pensjonsgivende. Regjeringen foreslår derfor at nye mottakere av overgangsstønaden fra 1. april 2014 ikke lenger skattlegges etter skattebegrensningsregelen, men at stønaden skattlegges som lønn. På den måten vil overgangsstønaden bli skattlagt likt som andre ytelser fra folketrygden, slik som dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger og ny uføretrygd fra 2015.

Skatteendringen medfører økt skatt for nye mottakere av overgangsstønaden sammenlignet med dagens mottakere. For å opprettholde dagens stønadsnivå etter skatt økes samtidig bruttostønaden for nye mottakere til 2,36 G. Endringene vil gjelde alle mottakere fra 2017.

Forslaget anslås å gi en netto innsparing på om lag 40 mill. kroner påløpt og 20 mill. kroner bokført i 2014. Fra 2017, når alle mottakere er over på en ny ordning, vil forslaget gi en innsparing per år på om lag 200 mill. kroner. Provenyøkningen skyldes at den økte bruttostønaden ikke kompenserer for to utilsik-

tede sider ved dagens regelverk: Dagens regler subsidierer låneopptak og gir skattefordeler hele året selv om en bare mottar overgangsstønaden i deler av året.

Departementet viser til forslag til endringer i folketrygdloven §§ 3-15 og 23-3 og i skatteloven §§ 6-32 og 17-1. Departementet foreslår at lovendringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014 for enslig mor og far som får innvilget overgangsstønaden etter folketrygdloven § 15-6 tidligst fra 1. april 2014. For enslig forsørger som mottar overgangsstønaden 31. mars 2014 eller tidligere, skattlegges overgangsstønaden som pensjonsinntekt og kvalifiserer til skattlegging etter skatteloven § 17-1 om skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt. Endringene gis virkning for alle mottakere av overgangsstønaden etter folketrygdloven § 15-6 fra og med inntektsåret 2017.

10.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen Stoltenberg II foreslo å skattlegge overgangsstønaden for enslige forsørgere som lønn og øke bruttostønaden til 2,36 G. Forslagene gjelder kun for nye mottakere av overgangsstønaden, jf. punkt 3.5 i Prop. 1 LS (2013–2014).

Overgangsstønaden er en midlertidig stønad på opptil 2 G til enslige forsørgere. Formålet med stønaden er å sikre inntekt i en overgangsperiode og bidra til at enslige forsørgere blir i stand til å forsørge seg selv ved arbeid. Stønaden gis normalt i opptil tre år og nedtrappes mot arbeidsinntekt, foreldrepenger, dagpenger mv.

Mottakere av overgangsstønaden skattlegges etter skattebegrensningsregelen. Regelen er komplisert, svekker arbeidsinsentivene og har flere andre svakheter. Regjeringen Stoltenberg II foreslo derfor at nye mottakere av overgangsstønaden fra 1. april 2014 ikke lenger skal skattlegges etter skattebegrensningsregelen, men at stønaden skattlegges som lønn. Dette øker insentivene til arbeid for enslige forsørgere som mottar overgangsstønaden.

Skattebegrensningsregelen i kombinasjon med nedtrappingen av overgangsstønaden mot arbeidsinntekt gir svært høy marginalsatt på arbeid, opptil 73 prosent. I tillegg til å fjerne et komplisert regelverk med dårlige arbeidsinsentiver, vil en med forslaget om lønnsbeskatning av overgangsstønaden oppnå lik beskatning av overgangsstønaden med andre ytelser fra folketrygden (dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger og ny uføretrygd fra 2015) og lik beskatning av enslige forsørgere uavhengig av om de mottar overgangsstønaden eller ikke. I tillegg vil mottakere av overgangsstønaden få samme skatteverdi av rentefradraget som andre skattytere. Dagens regler gir en meget høy verdi av rentefradraget (55 prosent mot 28 prosent for andre) og dermed økte insentiver

til å ta opp lån. Skattebegrensningsregelen slår dessuten urimelig ut fordi skattyter får skattefordeler hele året selv om mottakeren bare mottar overgangsstønad deler av året. Denne urimeligheten fjernes med forslaget. Forslaget vil også på sikt innebære en klar administrativ forenkling for skatteetaten.

Regjeringen opprettholder på denne bakgrunn forslaget om at overgangsstønaden ikke lenger skal gi rett til skattebegrensning, og at stønaden skal skattlegges som lønn.

Regjeringen Stoltenberg II foreslo også å øke overgangsstønaden fra 2 G til 2,36 G og å trappe ned stønaden raskere mot inntekt. Den sterke økningen i stønadsnivået for nye mottakere som regjeringen Stoltenberg II foreslår, svekker virkningen på arbeidsinsentivene. Det skyldes for det første at økt stønadsnivå kombineres med økt sats for nedtrapping av overgangsstønaden mot arbeidsinntekt (fra 40 prosent til 47,2 prosent). For det andre øker stønadsnivået etter skatt for personer som har full overgangsstønad og ikke annen inntekt. Dette gjør det isolert sett mer gunstig å stå utenfor arbeidslivet enn i dag. Regjeringen foreslår derfor å begrense økningen i overgangsstønaden til 2,25 G og sette nedtrappings-satsen til 45 prosent. Dette bedrer arbeidsinsentivene for nye mottakere av overgangsstønad sammenlignet med forslaget til regjeringen Stoltenberg II. Et stønadsnivå på 2,25 G innebærer at en enslig forsørger med full overgangsstønad i 12 måneder og ingen annen inntekt og med kun standard fradrag vil ha samme stønadsnivå etter skatt som med dagens regler.

Endringene vil kun gjelde nye mottakere fra 1. april 2014. Enslige forsørgere som har fått innvilget overgangsstønad før 1. april 2014, vil derfor fortsatt få skattebegrensning og dagens stønadsnivå. I likhet med forslaget fra regjeringen Stoltenberg II foreslås det at de nye reglene skal gjelde alle mottakere fra 2017. Enkelte som har fått forlenget stønaden utover normalperioden på tre år, samt de som begynner å motta stønaden mellom 1. januar og 1. april 2014, vil da kunne få økt skatt og bruttostønad.

Forslaget anslås å gi en netto innsparing på om lag 12 mill. kroner påløpt og 13 mill. kroner bokført i 2014 sammenlignet med budsjettforslaget til regjeringen Stoltenberg II. Fra 2017, når alle mottakere er over på en ny ordning, vil forslaget gi en innsparing per år på om lag 90 mill. kroner.

Se også omtale i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014).

Det vises til forslag til endringer i folketrygdloven §§ 3-15 og 23-3 og skatteloven §§ 6-32 og 17-1. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014 for enslig mor og far som får innvilget overgangsstønad etter folke-

trygdloven § 15-6 tidligst fra 1. april 2014. For enslig forsørger som mottar overgangsstønad 31. mars 2014 eller tidligere, skattlegges overgangsstønaden som pensjonsinntekt og kvalifiserer til skattlegging etter skatteloven § 17-1 om skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt. Endringene gis virkning for alle mottakere av overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6 fra og med inntektsåret 2017.

10.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014). Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen viderefører regjeringen Stoltenberg IIs forslag om å skattlegge overgangsstønad for enslige forsørgere som lønn, og slutter seg til dette. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at de ikke støtter regjeringens forslag om å redusere den foreslåtte økningen i overgangsstønaden som er ment å kompensere for den økte skattebyrden.

Disse medlemmer viser til regjeringen Stoltenberg IIs forslag om å skattlegge overgangsstønaden for enslige forsørgere som lønn for å øke insentivene til arbeid for enslige forsørgere som mottar overgangsstønad. Det er imidlertid viktig at dette ses i sammenheng med forslaget om å heve overgangsstønaden fra 2 G til 2,36 G for å kompensere for den økte skattebyrden. Disse medlemmer er kritiske til at forslaget om å øke overgangsstønaden reduseres til 2,25 G. Se Innst. 2 S (2013–2014) for nærmere omtale.

Komiteens medlem fra Venstre støtter verken forslaget fra om skattlegging av overgangsstønaden for enslige forsørgere slik det framkommer i Prop. 1 LS (2013–2014) eller i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014). Dette medlem viser til at begge forslag innebærer en svekkelse av stønaden for enslige forsørgere, noe dette medlem finner usosialt. Som det framgår av Prop. 1 LS (2013–2014) vil forslaget gi en innsparing på om lag 200 mill. kroner årlig når alle mottakere er over på en slik ordning.

Som en konsekvens av den framforhandlede budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil Venstre stemme subsidiært for regjeringens forslag om endring av overgangsstønad for enslige foreldre.

11. Skatteklasser 2 for ektepar

11.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å fjerne skatteklasser 2 for ektepar, slik at det høyere personfradraget bortfaller.

Personlige skattytere lignes som hovedregel hver for seg i skatteklasser 1. Ektefeller kan også lignes under ett i skatteklasser 2 dersom dette samlet sett gir lavere skatt. I skatteklasser 2 er personfradraget dobbelt så høyt som i klasse 1. Skatteklasser 2 vil derfor være en fordel for ektepar der den ene har for lav inntekt til å få utnyttet sine fradrag fullt ut. Skattefordelen av dette er opptil 13 200 kroner i 2013. Formålet med skatteklasser 2 har vært å beskatte skattytere med forsørgeransvar noe lempeligere for å ta hensyn til at forsørgeransvar medfører høyere kostnader.

Skatteklasser 2 for ektepar har flere uheldige virkninger. Reglene forskjellsbehandler samboerpar og ektepar. En som forsørger sin samboer, får ikke personfradrag i klasse 2, mens en gift person i tilsvarende situasjon får det. Støtten til ektepar med én yrkesaktiv og én yrkespassiv er derfor dårlig tilpasset dagens husholdningssammensetning. De siste årene har skattesystemet dessuten blitt mer individbasert. Ligning i klasse 2 svekker også insentivene til arbeid fordi marginalskatten på arbeid øker for den hjemmeværende. Dette kan gjøre det vanskeligere å øke den lave yrkesdeltakelsen blant kvinner i innvandrergrupper, noe som er viktig for å bedre integreringen. Av alle ektepar der eldste ektefelle var under 61 år som ble lignet i klasse 2 i 2011, bestod om lag 67 prosent av minst én innvandrer. Til sammenligning var denne andelen om lag 20 prosent i 1993. Mange av innvandrerekteparene som lignes i klasse 2, kommer fra EU-land i Øst-Europa. En del av disse har trolig ektefellen i hjemlandet.

Forslaget om å fjerne skatteklasser 2 for ektepar vil styrke insentivene til arbeid, bedre integrering og likestilling, redusere muligheten for eksport av velferdsytelser og være et langsiktig bidrag til jevnere inntektsfordeling. Det vil også føre til økt likebehandling av gifte og samboere og dermed bidra til å oppfylle Stortingets anmodningsvedtak om økt skattemessig likebehandling av ektefeller og samboere, jf. Innst. O. nr. 10 (2006–2007).

Skattytere bosatt i Nord-Troms og Finnmark som skatlegges i klasse 2, får et dobbelt finnmarksfradrag. For disse er fordelene ved klasse 2 15 200 kroner i 2013. Fjerning av klasse 2 innebærer at også det høyere finnmarksfradraget bortfaller.

Forslaget anslås å øke provenyet med 1 045 mill. kroner påløpt i 2014. Om lag 141 000 ektepar vil bli berørt. Mange av disse ekteparene har kommet inn under klasse 2 etter omleggingen av pensjonskattereglene i 2011, selv om den ene ektefellen ikke forsørger den andre.

Det foreslås samtidig å øke den særskilte satsen i minste pensjonsnivå med 20 000 kroner, jf. Prop. 1 S (2013–2014) Arbeidsdepartementet.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven §§ 15-4 og 15-5. Forslaget forutsetter også tilpasninger i Stortingets skattevedtak § 3-1 om toppskatt og § 6-3 om personfradrag. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

11.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen Stoltenberg II foreslo å avvikle skatteklasser 2 for ektepar.

Hovedregelen er at hver skattyter skatlegges for seg i klasse 1. Ektefeller kan også lignes sammen i skatteklasser 2 dersom dette samlet sett gir lavere skatt. I skatteklasser 2 er personfradraget dobbelt så høyt som i klasse 1. Å bli lignet i klasse 2 er skattemessig gunstig hvis den ene ektefellen har for lav inntekt til å få utnyttet sitt eget personfradrag fullt ut. Formålet med skatteklasser 2 har vært å beskatte skattytere som forsørger hjemmeværende ektefelle, noe lempeligere.

Ordningen med klasse 2 medfører at ektefellen som har inntekt, får lavere skatt enn andre skattytere fordi den andre ektefellen ikke har inntekt. Regjeringen deler vurderingen til regjeringen Stoltenberg II om at det er lite målrettet med skattefordeler til ektepar der den ene ektefellen av ulike grunner velger å ikke ha arbeidsinntekt. Det er ikke slik at klasse 2 er målrettet mot store barnefamilier som velger at den ene i en periode ikke arbeider utenfor hjemmet; nesten 90 prosent av ekteparene som lignes i klasse 2 (der eldste ektefelle er under 67 år), har to eller færre barn. Ordningen skiller også mellom ulike samlivsformer. En som forsørger sin samboer, lignes ikke i klasse 2.

Skatteklasser 2 øker marginalskatten på arbeid og svekker dermed arbeidsinsentivene til hjemmeværende ektefeller. I de aller fleste ekteparene er det kvinnen som er hjemmeværende. Å fjerne klasse 2 kan derfor fremme likestilling. Spesielt er dette viktig for integrering av innvandrerkvinner. Om lag en tredjedel av alle ektepar der begge ektefellene er innvandrere, ble lignet i klasse 2 i 2011. Ordningen svekker insentivene for innvandrerkvinner til å komme ut i arbeidslivet. Kun 5 prosent av ektepar under 62 år der begge ektefellene er født i Norge, ble lignet i klasse 2.

Av alle ektepar som ble lignet i klasse 2 i 2011 der eldste ektefelle var under 62 år, bestod om lag 67 prosent av minst én innvandrer. Til sammenligning var denne andelen om lag 20 prosent i 1993.

Ektepar som lignes i klasse 2, tilhører ikke nødvendigvis en lavinntektsgruppe. Gjennomsnittlig

bruttoinntekt for ektepar i klasse 2 der eldste ektefelle var under 62 år, var om lag 590 000 kroner i 2011. For ektepar der eldste person var 62 år eller eldre, var gjennomsnittlig samlet inntekt om lag 460 000 kroner.

Regjeringen opprettholder forslaget til regjeringen Stoltenberg II og foreslår at skatteklasse 2 fjernes fra og med inntektsåret 2014. Det vises til forslag til endringer i skatteloven §§ 15-4 og 15-5. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014. Fjerningen er også tatt hensyn til i forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2014 §§ 3-1 og 6-3.

11.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom disse partiene og til at skatteklasse 2 opprettholdes med lavere fradragssats på 72 000 kroner.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Regjeringens forslag til lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 15-4 om personfradrag i alminnelig inntekt, fremmet i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) del III, vedtas ikke.»

Flertallet fremmer videre følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

Frdraget gis ved skatteberegningen med 15 000 kroner i klasse 1 og 2, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og toppskatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Disse medlemmer legger vekt på endringer som kan bidra til å gjøre det mer lønnsomt å arbeide, og opprettholder derfor regjeringen Stoltenberg IIs forslag om å avvike skatteklasse 2 for ektepar. Disse medlemmer viser til at skatteklasse 2 øker marginalskatten på arbeid og svekker arbeidsinsentivene til hjemmeværende ektefeller. Disse medlemmer viser til at i de fleste ekteskap er det kvin-

nen som er hjemmeværende, og at fjerning av skatteklasse 2 derfor fremmer likestilling. Disse medlemmer vil påpeke at videreføring av skatteklasse 2 i kombinasjon med økt kontantstøtte, redusert fedrekvote og økte barnehagepriser, jf. Innst. 2 S (2013–2014), innebærer en vesentlig svekkelse i kvinners insentiver til yrkesdeltakelse.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Dette medlem er glad for at det usosiale forslaget fra regjeringen Stoltenberg II og regjeringen Solberg om å fjerne hele skatteklasse 2, ikke blir gjennomført. Dersom skatteklasse 2 hadde blitt fjernet ville 140 000 familier fått en skatteskjerpelse på opp til 13 000 kroner. Mange av familiene det er snakk om har lave inntekter, og mange har ikke anledning til å arbeide mer, bl.a. pensjonister. Dette medlem ser integreringsutfordringene ved at mange innvandrerfamilier med hjemmeværende kvinner er i skatteklasse 2, men mener utfordringer i integreringspolitikken bør løses med mer målrettede grep enn å fjerne hele velferdsordninger eller skatteklasser.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor Venstre foreslår en modell med å videreføre skatteklasse 2, men hvor personfradraget blir satt til 1,5 ganger personfradraget i skatteklasse 1. Dette, kombinert med en egen skatteklasse/fradagsordning for enslige forsørgere, er en modell som Venstre har foreslått i sitt alternative statsbudsjett de siste årene, og som i og med budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre nå blir en realitet. Dette medlem viser for øvrig til merknader og forslag i Innst. 3 S (2013–2014) hvor dette medlem også foreslår å heve fradraget i både skatteklasse 1 og 2 og fradraget for enslige forsørgere ut over forslaget fra regjeringen.

12. Fradrag for fagforeningskontingent

12.1 Fradragsgrense

12.1.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Etter skatteloven § 6-20 kan arbeidstakere på nærmere vilkår kreve fradrag for betalt fagforeningskontingent med inntil 3 850 kroner. Aktive yrkesutøvere og næringsdrivende kan få fradrag for kontingent betalt til visse yrkes- og næringsorganisasjoner med samme beløp eller med inntil 2 promille av samlet lønnsutbetaling, jf. skatteloven § 6-19.

Regjeringen foreslår å øke fagforeningsfradraget for inntektsåret 2014 til 4 100 kroner.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 6-19 annet ledd fjerde punktum og § 6-20 fjerde ledd annet punktum. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

12.1.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen foreslår å videreføre beløpsgrensen for slike fradrag på 2013-nivå, det vil si 3 850 kroner, og trekker derfor forslaget fra regjeringen Stoltenberg II.

12.1.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til regjeringsplattformen fra Sundvolden som fastslår at fagforeningskontingenten skal opprettholdes på 2013-nivå.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om å øke fagforeningsfradraget til 4 100 kroner for inntektsåret 2014. Disse medlemmer peker på at et godt organisert arbeidsliv er en av grunnpilarene i den norske samfunnsmodellen, og er opptatt av å stimulere til høy organisasjonsgrad.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at skattefradraget for fagforeningskontingent under regjeringen Stoltenberg har økt betydelig mer enn andre fradrags- og beløpsgrenser i skatteloven. Dette innebærer en uakseptabel forskjellsbehandling av skattytere, og dette medlem mener derfor at det riktige ville være å redusere fradraget til det nivået det var på i forbindelse med regjeringen Bondevik IIs siste statsbudsjettforslag, 1 800 kroner per år.

Som en konsekvens av vedtak i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) fremmer ikke Venstre konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med nevnte rammevedtak.

12.2 Vilkåret om tilslutning til hovedsammenslutning

12.2.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

For fagforeninger opprettet etter 1. juli 1977 er det etter skatteloven et vilkår at foreningen må være tilsluttet en hovedsammenslutning for at medlem-

mene skal få fradrag for medlemskontingenten. Finansdepartementet kan gi dispensasjon fra vilkåret om tilslutning til hovedsammenslutning. Vilkåret om tilslutning til en hovedsammenslutning er viktig for å opprettholde et velfungerende samarbeid mellom partene i arbeidslivet, og det har hittil aldri vært grunnlag for å gi dispensasjon. Bestemmelsen framstår derfor som overflødig. Departementet legger derfor fram forslag om å oppheve dispensasjonshjemmelen. Kontingent til fagforening opprettet etter 1. juli 1977 vil følgelig ikke kunne bli fradragsberettiget med mindre foreningen står tilsluttet en hovedsammenslutning. Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Det vises til forslag til endring av skatteloven § 6-20 tredje ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft straks.

12.2.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Etter skatteloven § 6-20 er det oppstilt flere vilkår knyttet til fagforeningen for at medlemmene skal ha krav på fradrag for betalt kontingent. Det kreves at foreningen har forhandlingsrett etter lov om offentlige tjenestetvister eller har inngått tariffavtale på vegne av medlemmene. Videre kreves det at foreningen er landsomfattende, men Finansdepartementet kan gi dispensasjon fra dette vilkåret. Det kreves at foreninger som er opprettet etter 1. juli 1977, står tilsluttet en hovedsammenslutning. Også dette vilkåret kan Finansdepartementet gi dispensasjon fra.

I regjeringen Stoltenberg IIs forslag til statsbudsjett ble det foreslått å oppheve Finansdepartementets hjemmel til å dispensere fra vilkåret om tilslutning til en hovedsammenslutning. Dette ville innebære at det ikke ville være mulig å oppnå fradragsrett for medlemskap i nye fagforeninger med mindre foreningen sluttet seg til en av hovedsammenslutningene. Regjeringen mener at dette vil være et skritt i feil retning, og trekker derfor regjeringen Stoltenberg IIs forslag.

Regjeringen vil jobbe for et velfungerende trepartssamarbeid i arbeidslivet. En sentral forutsetning for dette er en høy andel av fagorganiserte arbeidstakere, og at fagorganisasjonene i størst mulig grad representerer arbeidstakere i de ulike delene av arbeidslivet. Fagforeningsfradraget er ment å stimulere til slik organisering. Med et arbeidsliv preget av store omstillinger og endringer vil det kunne oppstå grupper av arbeidstakere som har interesser og behov som helt eller delvis ikke ivaretas av de etablerte fagforeningene og hovedsammenslutningene. Dersom dette fører til etablering av nye, frittstående fagforeninger, vil det være best i samsvar med målet om en høy andel fagorganiserte å gi fradrag også til medlemmene av slike foreninger.

Etter regjeringens oppfatning bør støtten til fagforeningsmedlemskap gjennom medlemmenes fradragsrett gis til alle fagorganiserte arbeidstakere. Dette gjelder også de som velger å være medlem av en nyere fagforening som ikke er tilsluttet en hovedsammenslutning. Fradragsrett kan oppnås med gjeldende regler, men forutsetter da at det må søkes om og gis dispensasjon fra tilslutningsvilkåret.

Det bemerkes for øvrig at det ikke er oppstilt noe vilkår om tilslutning til hovedsammenslutning for fradragsrett for medlemskontingent til arbeidsgiverforeninger mv., jf. skatteloven § 6-19.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å oppheve vilkåret om at fagforeninger opprettet etter 1. juli 1977 må stå tilsluttet en hovedsammenslutning for at medlemmene skal kunne kreve fradrag etter skatteloven § 6-20. De øvrige vilkår for fradragsrett videreføres uendret.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 6-20. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2013.

12.2.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet mener det er rimelig at fagforeninger likebehandles med hensyn til fradraget.

13. Fradrag for arbeidsreiser og besøksreiser til hjemmet

13.1 Arbeidsreiser og besøksreiser til hjemmet

13.1.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Dagens regler for reisefradrag er ikke tilpasset svært lange arbeidsreiser og besøksreiser. Særlig på strekninger med rimelige flybilletter kan fradraget i praksis bli betydelig større enn de faktiske utgiftene. En del pendlere bor i et annet land enn der de jobber, og bruker flytransport mellom hjem og arbeid. Det er også mye som tyder på at etterlevelsen av reglene har vært mangelfull. Dette kan dels skyldes at skattytere som opplever reglene som vanskelige, i en del tilfeller fører for høye fradrag, og dels at det er ressurskrevende for skatteetaten å kontrollere reisefradragene.

Departementet foreslår å sette et tak for å begrense reisefradraget for de aller lengste reisene mellom arbeidstakers hjem og arbeidssted. Det vil gi bedre samsvar mellom reisefradraget og faktiske reiseutgifter.

For daglige arbeidsreiser og for pendlers besøksreiser til bolig i Norge eller et annet land i EØS-området foreslår departementet at fradragsret-

ten bortfaller for den delen av reiseavstanden som overstiger 75 000 km.

For pendlere som har bolig utenfor EØS-området, foreslås det at det kun gis fradrag for faktiske, dokumenterte billettutgifter, dvs. at reisefradraget ikke lenger skal kunne fastsettes etter dagens sjablogregler (reiseavstandsmodellen). Ved dokumentert bruk av egen bil skal satsene i reiseavstandsmodellen benyttes til å beregne utgiftene. Samlet årlig fradrag kan ikke overstige taket som skal gjelde for reisefradrag innenfor EØS-området.

Forslagene anslås å øke provenyet med om lag 15 mill. kroner påløpt og 12 mill. kroner bokført i 2014.

En viser til forslag til endring i skatteloven § 6-13 om opphold utenfor hjemmet og § 6-44 om reiseavstandsmodellen. Tilhørende regler i skattelovforskriften må også endres.

Departementet foreslår at endringene skal gjelde fra og med inntektsåret 2014.

13.1.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

13.2 Fradrag for reise mellom hjem og arbeid

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom disse partiene om å øke bunnbeløpet i reisefradraget til 15 000 kroner. I et miljøperspektiv er det uheldig at reisefradraget stimulerer til lange arbeidsreiser.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-44 skal lyde:

§ 6-44 Reise mellom hjem og arbeidssted mv.

(1) For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner, og gis ikke for den del av reiselengden som overstiger 75 000 km i året.

(2) For reiser til hjem utenfor EØS-området gis fradrag for dokumenterte utgifter til transport med andre transportmidler enn privatbil. Når skattytere kan dokumentere bruk av privatbil til hjemreisen, gis fradrag for utgiftene ved dette etter satser fastsatt av departementet i forskrift. Fradrag gis ikke for den del av samlede reiseutgifter som overstiger 92 500 kro-

ner i året, og er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner.

(3) Departementet kan i forskrift gi regler om hva som skal anses som reise mellom hjem og arbeidssted, og hva som skal anses som yrkesreise.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

14. Fradrag for rentekostnader i interessefellesskap

14.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å innføre en regel om å begrense fradrag for renter som betales mellom skattytere som er i interessefellesskap (interne renter). Internasjonale virksomheter har insentiver til å plassere mye gjeld, og dermed rentekostnader, i selskap som hører hjemme i land med relativt sett høy skattesats, slik som Norge. Motsvarende renteinntekter og fordringer kan kanaliseres til konsernselskap hjemmehørende i land med lavere eller ingen skattlegging. Regjeringens forslag vil bidra til å gjøre det norske skattegrunnlaget mer robust samtidig som en styrker rammebetingelsene for nasjonale bedrifter som konkurrerer med flernasjonale selskap.

Problemstillingen med utnyttning av satsforskjeller kan også være aktuell innenlands, for eksempel i forbindelse med lån fra kommuner til kommunalt eide selskap.

De fleste OECD-land har innført begrensninger i rentefradraget for å hindre denne typen skatteplanlegging. Det pågår også et internasjonalt samarbeid i regi av OECD for å motvirke problemet med uthuling av skattegrunnlag og overskuddsflytting (Addressing Base Erosion and Profit Shifting). Departementet deltar aktivt i arbeidet, som etter planen skal ferdigstilles i 2015.

Det vises også til skatteutvalget som ble oppnevnt 15. mars 2013 for å vurdere den norske selskapsbeskatningen i lys av den internasjonale utviklingen, herunder tiltak for å motvirke at skattegrunnlaget uthules (Scheel-utvalget). Utvalget skal avgi sin rapport innen 15. oktober 2014.

Behovet for tiltak som retter seg spesifikt mot skatteplanlegging ved hjelp av rentefradrag, er etter regjeringens syn så klart at det ikke bør ventes med å innføre fradragbegrensninger. Regjeringen varslet derfor i revidert nasjonalbudsjett 2013 at et forslag om fradragbegrensning ville bli lagt fram i budsjettet for 2014.

Forslaget innebærer at fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av en særskilt fastsatt resultatstørrelse, avskjæres. Det er bare fradrag for

renter betalt til nærstående (interne renter) som eventuelt skal begrenses. Renter betalt til uavhengig tredjepart (eksterne renter) er ikke selv gjenstand for avskjæring, men kan fortrenge fradrag for interne renter.

Ved beregning av rentefradragsrammen tas det utgangspunkt i skattyterens alminnelige inntekt (eller årets underskudd) før eventuell begrensning i rentefradraget. Netto rentekostnader og skattemessige avskrivninger skal tilbakeføres i dette grunnlaget. Rammen for rentefradraget skal utgjøre 30 prosent av denne resultatstørrelsen.

Netto rentekostnader omfatter i utgangspunktet alle rentekostnader og renteinntekter som ligger innenfor det alminnelige, skatterettslige rentebegrepet, herunder under- og overkurs ved låneopptak.

Med interne renter menes rentekostnader betalt til nærstående person, selskap eller innretning. For å anses som nærstående part kreves direkte eller indirekte eierskap eller kontroll med minst 50 prosent. Nærstående part kan være hjemmehørende i Norge eller i utlandet. For å begrense omgåelsesmuligheter, er også renter på visse lån til eksterne parter omfattet av forslaget.

Departementet foreslår et terskelbeløp for rentefradragbegrensningen på 3 mill. kroner. Dersom samlede (eksterne og interne) netto rentekostnader i selskapet er 3 mill. kroner eller lavere, skal rentefradraget ikke begrenses. Dersom netto rentekostnader overstiger 3 mill. kroner, skal rentefradragbegrensningen gjelde fullt ut.

Fradragbegrensningen beregnes individuelt for hver enkelt skattyter. Avskåret rentefradrag kan framføres til fradrag i de ti påfølgende inntektsårene.

Forslaget til begrensning av rentefradrag omfatter aksjeselskap og øvrige selskap og innretninger som lignes som eget skattesubjekt (selskapsligning). Videre omfattes deltakerlignede selskap og NOKUS-selskap, samt selskap og innretninger som har begrenset skatteplikt til Norge. Finansinstitusjoner er unntatt fra begrensningsregelen.

Det antas at den foreslåtte begrensningen i rentefradraget i liten grad vil svekke insentivene til å investere i Norge. Begrensningen vil gjøre det mindre attraktivt for flernasjonale konsern å plassere gjeld i Norge. Samtidig har de fleste av våre nærmeste handelspartnere allerede innført lignende begrensninger. Enkelte virksomheter vil likevel kunne vurdere investeringer i Norge som mindre attraktive dersom de i dag gjennom store fradrag for interne renter tilpasser seg slik at de betaler lite eller ingen selskapskatt. Forslaget vil på den annen side styrke nasjonale virksomheter som har stått overfor strengere beskatning enn konkurrerende internasjonale virksomheter som har kunnet utnytte dagens regler.

Forslaget vil også kunne ha virkning for lån fra kommuner til kommunalt eide selskap.

Regjeringens forslag gjøres lempeligere på flere punkter sammenlignet med høringsforslaget. Blant annet økes fradragssrammen fra 25 til 30 prosent av beregningsgrunnlaget, terskelbeløpet økes fra 1 mill. kroner til 3 mill. kroner og framføringsadgangen forlenges fra fem til ti år. Samlet sett vil disse endringene innebære at langt færre selskaper vil bli berørt av begrensningen.

Det anslås at forslaget vil øke provenyet med om lag 2,55 mrd. kroner påløpt i 2014.

Departementet foreslår at begrensningsregelen tas inn som § 6-41 i skatteloven. Nåværende § 6-41 blir ny § 6-52. Det vises videre til forslag til endring i skatteloven § 8-15 fjerde ledd.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

Det kan være behov for å fastsette forskrifter til begrensningsregelen. Det gjelder blant annet den nærmere avgrensningen av hvilke poster som skal inngå som renteinntekter og rentekostnader mv., og hvilke nærstående som skal omfattes av § 6-41 sjette ledd.

Departementet foreslår at det gis hjemmel til å fastsette forskrift til utfylling og gjennomføring av § 6-41.

Det vises til forslag til § 6-41 tiende ledd i skatteloven.

Se nærmere omtale i proposisjonens kapittel 4 om behovet for å begrense fradraget for rentekostnader (4.2), gjeldende norsk og utenlandsk rett (4.3 og 4.4), høring (4.5), valg av hovedmodell for å begrense rentefradraget (4.6), begrensning av rammen for rentefradraget (4.7), hvilke rentekostnader som skal begrenses (4.8), hvem fradragbegrensningen gjelder for (4.9), hvilke långivere som faller innenfor begrensningsregelen (4.10), kravet til interessefelleskapet – nærstående parter (4.11), visse eksterne lån (4.12), terskelverdi (4.13), framføring av avskåret rentefradrag (4.14), særlig om innenlandske forhold, konsernkontoordninger mv. (4.15), særlig om foretak eller virksomheter (4.16), forskriftshjemmel (4.17), ikrafttredelse (4.18) og økonomiske og administrative konsekvenser (4.19).

14.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen Stoltenberg II foreslo i Prop. 1 LS (2013–2014) å begrense selskapers adgang til å føre fradrag for interne renter, jf. proposisjonens kapittel 4. Med interne renter menes rentekostnader betalt til nærstående person, selskap eller innretning. For å anses som nærstående part kreves direkte eller indirekte eierskap eller kontroll med minst 50 prosent.

Forslaget innebærer at fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av en særskilt fastsatt resultatstørrelse, avskjæres. Det er bare fradrag for renter betalt til nærstående part (interne renter) som eventuelt skal begrenses. Renter betalt til uavhengig tredjepart (eksterne renter) er ikke selv gjenstand for avskjæring, men kan fortrenge fradrag for interne renter.

Formålet med forslaget er i hovedsak å hindre tilpasninger ved at det føres fradrag for rentekostnader i Norge, mens renteinntektene beskattes lavt hos nærstående mottaker i land med lavere skatt. Slike tilpasninger uthuler skattegrunnlaget, og er en konkurranseulempe for virksomheter som kun opererer i Norge og dermed ikke har de samme mulighetene til å redusere selskapsskatten.

Forslaget har vært på høring, jf. departementets høringsnotat av 11. april 2013. Forslaget i Prop. 1 LS (2013–2014) skilte seg fra høringsforslaget på flere punkter. Blant annet ble fradragssrammen økt fra 25 prosent til 30 prosent av beregningsgrunnlaget, terskelbeløpet for at regelen skal få anvendelse ble økt fra netto rentekostnader på 1 mill. kroner til netto rentekostnader på 3 mill. kroner, og framføringsadgangen for avskåret rentefradrag ble forlenget fra fem år til ti år.

Det ble også foreslått at renter på gjeld til ikke-nærstående part (ekstern gjeld) som en nærstående part har stilt sikkerhet for, skal regnes som interne renter.

De fleste OECD-land, herunder Sverige, Danmark og Finland, har allerede regler som begrenser muligheter til rentefradrag. Dette, kombinert med Norges relativt sett høye skattesats, gjør Norge utsatt for skatteplanlegging. Regjeringen mener at en ikke bør vente med å innføre begrensninger i rentefradraget. Regjeringen opprettholder derfor forslaget, men foreslår at terskelbeløpet for når regelen får virkning økes fra netto rentekostnader på 3 mill. kroner til netto rentekostnader på 5 mill. kroner. Endringen reduserer provenyet med om lag 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringen Stoltenberg IIs forslag.

Det vises til forslag til § 6-41 og § 8-15 fjerde ledd nytt tredje punktum i skatteloven. Nåværende § 6-41 blir ny § 6-52. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

14.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Et annet flertall, komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at det har kommet mange innvendinger mot innføringen av internrentebegrensingsregler for interessefellesskap. Dette flertallet er derfor tilfreds med at regjeringen har kommet noe av kritikken i møte ved å heve terskelbeløpet for begrensning fra 3 til 5 mill. kroner, samt at regjeringen varsler en forskrift om unntak for typetilfeller av sikkerhetsstillelse fra nærstående der det ikke foreligger tilpasningsmuligheter, for eksempel der morselskap stiller sikkerhet i underliggende verdier i datterselskap. Dette flertallet mener det er riktig å innføre dette regelverket nå, både av hensyn til at verdiskapning som skjer i Norge burde skattlegges her, og av hensyn til norske selskap som kun opererer i Norge og ikke kan tilpasse seg. Disse har til nå hatt en konkurranseulempe. Dette flertallet ber departementet følge med på effektene av forslaget og foreslå justeringer dersom det blir nødvendig for at forslaget skal virke etter hensikten. Dette flertallet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) hvor regjeringen Stoltenberg II foreslo å begrense selskapers adgang til å føre fradrag for interne renter. Disse medlemmer viser til at overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlagene står høyt på dagsorden internasjonalt, og at de fleste OECD-land har innført begrensninger i rentefradraget for å hindre aggressiv skattetilpasning. De vide rentefradragene kan gjøre Norge til et attraktivt land å føre fradrag i. Dette utgjør både en skattemessig utfordring, og en konkurranseulempe for norske bedrifter som ikke er del av internasjonale konserner. Disse medlemmer er derfor tilfredse med at regjeringen i all hovedsak opprettholder regjeringen Stoltenberg IIs forslag på dette punktet. Disse medlemmer merker seg imidlertid at regjeringen foreslår å øke terskelbeløpet i ordningen fra 3 til 5 mill. kroner. I den forbindelse vises det til finansministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 11 fra finanskomiteen/Arbeiderpartiets fraksjon av 10. november 2013 hvor hun skriver at anslagsvis 700 færre bedrifter vil omfattes av ordningen dersom terskelverdien heves i tråd med regjeringens forslag. Disse medlemmer mener at begrensning av fradrag for rentekostnader i interessefellesskap er viktig for å forhindre uthuling av skattegrunnlaget, og går derfor imot et forslag som vil unnta et så stort antall bedrifter fra ordningen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader i Innst. 2 S og 3 S (2013–2014) hvor

det framgår at Venstre primært ikke støtter de framlagte forslagene om å begrense fradrag for rentekostnader i interessefellesskap verken slik de framkommer i Prop. 1 LS (2013–2014) fra regjeringen Stoltenberg II eller i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) fra regjeringen Solberg. Selv om forslaget fra regjeringen Solberg er bedre enn forslaget fra regjeringen Stoltenberg II, har forslaget fortsatt mange uheldige og utilsiktede virkninger for bl.a. norsk næringsliv, kommunesektoren og transport- og boligselskaper. Dette medlem mener at det eneste rette ville vært å oversende forslaget til Scheel-utvalget og sette dette i sammenheng med en helhetlig gjennomgang av beskatning av norsk næringsliv. Dette medlem vil videre påpeke at Venstre allerede ved framlegging av forslaget om endring i fradrag for rentekostnader i interessefellesskap i mai i år satte et stort spørsmålstejn ved den beregnede provenyeffekten, da anslått til 3 mrd. kroner. Dette medlem mener at ettertiden har vist at Venstre hadde rett og at regjeringen Stoltenberg II i et lett desperat forsøk på å kompensere de påløpte skattelettelsene ved å sette ned selskapskatten til 27 prosent har måttet utvidet det opprinnelige forslaget til å gjelde langt flere enn opprinnelig antatt.

Dette medlem er derfor mot de foreslåtte endringene i skatteloven knyttet til §§ 6-41, 6-52 og 8-15.

Som en konsekvens av den framforhandlede budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil Venstre stemme subsidiært for regjeringens forslag om endring i skatteloven knyttet til fradrag for rentekostnader i interessefellesskap.

15. Skattlegging av deltakere i deltakerlignede selskap

15.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

For deltakerlignede selskap legges det opp til en tilsvarende skattereduksjon som for aksjeselskap. Deltakerlignede selskap er i hovedsak ansvarlige selskap (ANS), ansvarlige selskap med delt ansvar (DA), kommandittselskap (KS) og indre selskap (IS).

Deltakerlignede selskap er ikke egne skattesubjekter. Deltakerne lignes hver for seg for sin andel av selskapets formue og inntekt. Både selskap og personer kan være deltakere i deltakerlignet selskap.

For deltakere i deltakerlignet selskap som er aksjeselskap eller annet selskap som er selvstendig skattesubjekt, vil den foreslåtte satsreduksjonen til 27 prosent også omfatte andel av inntekt fra deltakerlignet selskap. For slike deltakere vil det derfor ikke være nødvendig med særregler for å oppnå skattereduksjon for inntekt fra deltakerlignet selskap.

Nøytralitetshensyn tilsier at personlige deltakere i deltakerlignet selskap får en tilsvarende skattereduksjon når de skattlegges for selskapets resultat. For personer vil skattesatsen fortsatt være 28 prosent (24,5 prosent i Nord-Troms og Finnmark). For å oppnå en tilsvarende skattereduksjon for personlige deltakere foreslås at inntekt fra deltakerlignet selskap nedjusteres med faktoren 27/28 for slike deltakere. Både andel av overskudd og underskudd nedjusteres. Nedjusteringen vil gi samme effekt som en satsreduksjon, uten at det blir nødvendig å fastsette en egen skattesats. Løsningen vil være enkel å forholde seg til for både skattyterne og skatteetaten.

For personlige deltakere gjelder også regler om beregning av tillegg i alminnelig inntekt ved utdeling fra deltakerlignet selskap, jf. skatteloven § 10-42. For slikt tillegg i inntekten skal skatten fastsettes på uendret måte. Heller ikke ved salg av selskapsandel skal skatten endres. Dette kan sees som en parallell til at personlige aksjonærer i aksjeselskap ikke skal ha lavere nominell skattesats på utbytte som utdeles fra et aksjeselskap eller gevinst ved realisasjon av aksje.

De foreslåtte endringene vil ha små administrative konsekvenser. Forslaget anslås å redusere provenyet med om lag 120 mill. kroner påløpt og bokført i 2014.

Det foreslås endringer i skatteloven §§ 10-41 første ledd annet punktum, 10-42 tredje ledd bokstav a, 10-42 syvende ledd annet punktum, 10-43 første ledd og 10-43 fjerde ledd. Det foreslås også en endring i svalbardskatteloven § 3-1 annet ledd for å klargjøre at tilsvarende endringer ikke skal gjennomføres for Svalbard.

Endringene skal tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

15.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen trekker tilbake forslaget om skattlegging av deltakere i deltakerlignede selskapet.

15.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet mener det er et fornuftig grep at skattesatsen for personer og deltakere i deltakerlignede selskap settes lik skattesatsen for selskaper og at denne settes ned fra 28 til 27 prosent. Dette vil styrke konkurransevnen, gi incentiver til investering, trygge arbeidsplasser og øke aktiviteten i økonomien. Flertallet viser til at reduksjonen i formuesskattesatsen også vil virke positivt i denne retningen. Flertallet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om skattlegging av deltakere i deltakerlignende selskap.

16. Skattlegging av deltakere i NOKUS

16.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

I proposisjonen foreslås en reduksjon av skattesatsen for aksjeselskap mv. og tilsvarende skattereduksjon for personlig næringsdrivende. Departementet foreslår at slik reduksjon også gis ved skattlegging av eiere av norsk-kontrollerte selskap mv. hjemmehørende i lavskatteland (NOKUS).

For norske deltakere i NOKUS-selskap som er aksjeselskap eller annet selskap som er selvstendig skattesubjekt, vil den foreslåtte satsreduksjonen til 27 prosent også omfatte andel av inntekt fra NOKUS-selskapet. For slike deltakere vil det derfor ikke være nødvendig med særlige regler for å oppnå skattereduksjon.

Likebehandlingshensyn tilsier at personlige deltakere i NOKUS-selskap får en tilsvarende skattereduksjon når de skattlegges for selskapets resultat. For personer vil skattesatsen fortsatt være 28 prosent (24,5 prosent i Nord-Troms og Finnmark). For å oppnå en tilsvarende skattereduksjon for personlige deltakere foreslås at inntekt fra NOKUS-selskap nedjusteres med faktoren 27/28 for slike deltakere. Både andel av overskudd og underskudd nedjusteres. Nedjusteringen vil gi samme virkning som en satsreduksjon, uten at det blir nødvendig å fastsette en egen skattesats. Nedjusteringen gjennomføres på samme måte som foreslås for personlige deltakere i deltakerlignet selskap.

Det vises til forslag til nytt annet punktum i skatteloven § 10-65 første ledd.

Etter skatteloven § 10-67 annet ledd er 72 prosent av utdelt utbytte skattepliktig for personlig deltaker. At ikke hele utbyttet er skattepliktig, må ses i sammenheng med at deltakeren har betalt skatt av inntekten etter § 10-65. Prosentsatsen er fastsatt til 72 fordi den ordinære skattesatsen på alminnelig inntekt er 28. Nedjusteringen av personlig deltakers inntekt som foreslås, innebærer at deltakerens effektive skattesats reduseres fra 28 til 27 prosent. Dette tilsier at den korresponderende andelen av utbytte som tas til beskatning, økes fra 72 til 73 prosent.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 10-67 annet ledd.

Endringene vil ha små administrative konsekvenser for skattyterne og skatteetaten.

De foreslåtte lovendringene skal tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

16.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen trekker tilbake forslaget om skattlegging av deltakere i NOKUS for den delen som gjelder forslag til nytt annet punktum i skatteloven § 10-65 første ledd.

16.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) og opprettholder forslaget fra regjeringen Stoltenberg II om skattlegging av deltakere i NOKUS.

17. Avskrivningssatser

17.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår å innføre 10 prosent startavskrivninger for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d. Forslaget er en del av regjeringens tiltak for å stimulere investeringer og gi vekst i næringslivet i Fastlands-Norge, som ble varslet i revidert nasjonalbudsjett 2013. Startavskrivninger for saldogruppe d med 10 prosent innebærer at avskrivningssatsen det første året i driftsmidlenes levetid økes fra 20 prosent til 30 prosent.

Provenytapet ved å innføre startavskrivning på 10 prosent fra 2014 anslås til om lag 960 mill. kroner påløpt og 300 mill. kroner bokført. Økte avskrivninger i 2014 vil redusere avskrivningsgrunnlaget senere år.

Det vises til forslag til skatteloven § 14-43 nytt fjerde ledd.

Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

17.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Regjeringen opprettholder regjeringen Stoltenberg IIs forslag om å innføre 10 prosent startavskrivning i saldogruppe d (maskiner mv.). Forslaget innebærer at den skattemessige avskrivningen blir 30 prosent av kostprisen i det inntektsåret driftsmidlet erverves. I etterfølgende år skal den ordinære avskrivningssatsen på 20 prosent benyttes.

Avskrivningssatsene bør ha en prinsipiell forankring. Skattemessige avskrivninger bør i størst mulig grad reflektere faktisk verdifall på driftsmidlene. Er avskrivningssatsene på enkelte driftsmidler for høye, vil investeringer i slike driftsmidler skattlegges mer

lempelig enn andre investeringer. Da vil skattereglene påvirke hvilke investeringer som gjennomføres. Forslaget om startavskrivning gjelder kun for bestemte driftsmidler. Dersom satsen settes for høyt, vil næringer som bruker relativt sett mye maskiner, favoriseres sammenlignet med for eksempel kunnskapsintensive næringer.

Departementet har ikke informasjon som tyder på at avskrivningssatsen i saldogruppe d er for lav. Regjeringen vil likevel ikke trekke forslaget, men avvente en bredere gjennomgang av avskrivningssystemet.

Regjeringen skriver i sin tiltredelseserklæring at den skal gjennomgå og forbedre de skattemessige avskrivningene for å gjøre norsk næringsliv mer konkurransedyktig. Selv om avskrivningssatsene har en prinsipiell forankring, må det gjøres en del skjønnsmessige vurderinger i utformingen av regelverket, for eksempel om hvordan driftsmidlene skal fordeles i saldogrupper. Ulike driftsmidler innenfor en saldogruppe vil kunne ha forskjellig økonomisk levetid. Prinsipielt taler dette for mange saldogrupper, slik at det enkelte driftsmiddelet kan bli avskrevet i tråd med verdifallet. Det er imidlertid nødvendig å avveie treffsikkerhet med behovet for enkle og operasjonelle regler for skattyterne og ligningsmyndighetene. En er neppe tjent med et for detaljert system. I tillegg kan det være mangelfull informasjon om det økonomiske verdifallet for enkelte av driftsmidlene.

Regjeringen vil be utvalget som er satt til å vurdere selskapsbeskatningen, Scheel-utvalget, om å gjennomgå de skattemessige avskrivningene. Dette gjøres ved en presisering i mandatet. Slik kan avskrivningssystemet ses i sammenheng med den øvrige beskatningen av selskaper. Målet er å sikre godt samsvar mellom avskrivningsreglene for ulike driftsmidler og faktisk verdifall.

17.3 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen mener startavskrivninger for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d), som innebærer 10 prosentpoeng økt saldoavskrivningssats utover 20 prosent, er et godt virkemiddel som gir incentiver til investeringer. Komiteen viser for øvrig til at regjeringen ønsker å gjennomgå saldoavskrivningssystemet, og at dette vil skje i forbindelse med Scheel-utvalgets gjennomgang. Utvalget legger frem sin innstilling i oktober 2014.

Komiteens medlem Venstre støtter forslaget om økt startavskrivningssats på 10 prosent. Dette medlem mener imidlertid at det er viktig å gi norsk næringsvirksomhet rammebetingelser som er på linje med våre naboland. Dette medlem viser videre til Venstres alternative statsbudsjett for

2014 jf. Innst. 2 S (2013–2014) og Innst. 3 S (2013–2014) hvor Venstre foreslo å øke avskrivningssatsene for saldogruppe d. fra 20 til 25 prosent.

Dette medlem foreslo samtidig å innføre en ordning med en ekstra avskrivningssats på 5 prosent for samme saldogruppe under forutsetning at investeringen har en påvist miljøeffekt og/eller medfører økt energieffektivisering.

Dette medlem vil videre likestille norske og svenske regler når det gjelder skatteregimet for elsertifikatkraft og foreslo derfor å innføre «grønne avskrivninger» for denne type kraftproduksjon.

Som en konsekvens av vedtak i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) fremmer ikke Venstre konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med nevnte rammevedtak.

18. Skattefunn

18.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Gjennom Skattefunn får næringslivet et ekstra skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling (FoU). Alle prosjekter som tilfredsstillt kravene i lov og forskrift, gir rett til skattefradrag etter de samme kriteriene. Formålet er å stimulere næringslivets egen FoU-innsats, jf. Innst. S. nr. 325 (2000–2001) og Ot.prp. nr. 1 (2001–2002) Skatte- og avgiftsopplegget 2002 – lovendringer.

Fra 1. januar 2009 er fradraggrunnlaget per foretak maksimalt 5,5 mill. kroner for egenutført FoU, og maksimalt 11 mill. kroner for summen av egenutført FoU og innkjøp fra godkjente FoU-institusjoner.

Bare prosjekter godkjent av Norges forskningsråd gir grunnlag for skattefradrag. Kostnader pådratt før godkjenning av prosjektet kommer til fradrag når de er pådratt i det inntektsår godkjenningen ble gitt. Ligningsmyndighetene kontrollerer oppgitte kostnader og samlet offentlig støtte til foretaket etter statsstøttereguleringen. Dersom skattefradraget er høyere enn utlignet skatt for skattyteren, blir det overskytende beløpet utbetalt fra staten i forbindelse med skatteoppgjøret.

Regjeringen foreslår å heve den øvre beløpsgrensen i Skattefunn for kostnader knyttet til innkjøpt FoU fra godkjente forskningsinstitusjoner, fra 11 til 22 mill. kroner. Summen av kostnader til egenutført og innkjøpt FoU kan med dette ikke overstige 22 mill. kroner. Økningen i beløpsgrensen foreslås som et virkemiddel for å stimulere til økt FoU-samarbeid mellom foretak og forskningsinstitusjoner og for å bidra til at flere samfunnsøkonomisk lønnsomme FoU-prosjekter blir gjennomført. Samtidig legges det opp til å øke timelønnsatsen fra dagens 530 kroner

til 600 kroner. Forslagene antas å øke det totale provenytapet i forbindelse med Skattefunn med om lag 90 mill. kroner påløpt i 2014.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 16-40 annet ledd.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

18.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

Gjennom Skattefunn får næringslivet et ekstra skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling (FoU). Ordningen er rettighetsbasert. Dette innebærer at alle prosjekter som tilfredsstillt kravene i lov og forskrift, har rett til skattefradrag. Formålet med Skattefunn er å stimulere næringslivets egen FoU-innsats, jf. Innst. S. nr. 325 (2000–2001) og Ot.prp. nr. 1 (2001–2002) Skatte- og avgiftsopplegget 2002 – lovendringer.

Skattefunn er regulert i skatteloven § 16-40 og tilhørende forskrift. Fradraggrunnlaget (beløpsgrensen) per foretak er maksimalt 5,5 mill. kroner for egenutført FoU, og maksimalt 11 mill. kroner for summen av egenutført FoU og innkjøp fra godkjente FoU-institusjoner. Det beregnede skattefradraget er begrenset til 20 prosent av de berettigede kostnadene for små og mellomstore foretak og 18 prosent for øvrige foretak. Ved beregningen av kostnader er antall timer for egne ansatte begrenset til maksimalt 1 850 timer per år, og timesatsen begrenset til maksimum 530 kroner per time.

Bare prosjekter godkjent av Norges forskningsråd gir grunnlag for skattefradrag. Det er foretakene selv som velger ut prosjekter og søker om godkjenning. Kostnader pådratt før godkjenning av prosjektet kommer til fradrag når de er pådratt i det inntektsår godkjenningen ble gitt. Ligningsmyndighetene kontrollerer oppgitte kostnader og samlet offentlig støtte til foretaket etter statsstøttereguleringen. Dersom skattefradraget er høyere enn utlignet skatt for skattyteren, blir det overskytende beløpet utbetalt fra staten i forbindelse med skatteoppgjøret.

Regjeringen opprettholder regjeringen Stoltenberg IIs forslag til utvidelser i Skattefunn. Forslaget til regjeringen Stoltenberg II innebærer at beløpsgrensen for innkjøpt FoU heves fra 11 til 22 mill. kroner og den maksimale timelønnsatsen for egne ansatte økes fra 530 til 600 kroner per time. Dette gir et samlet provenytap på om lag 90 mill. kroner regnet i forhold til referansesystemet for 2014. Regjeringen foreslår i tillegg å heve beløpsgrensen i Skattefunn for kostnader knyttet til egenutført forskning og utvikling, fra 5,5 til 8 mill. kroner. Summen av kostnader til egenutført og innkjøpt FoU kan etter forslaget ikke overstige 22 mill. kroner. Regjeringen gjennomfører med dette en betydelig satsning på FoU i

næringslivet med lettelser til bedrifter som benytter Skattefunn, uavhengig av om de gjennomfører FoU internt eller i samarbeid med FoU-institusjoner. Samlet vil de foreslåtte endringene bidra til økt FoU-aktivitet i næringslivet, noe som kan utløse mer innovasjon foretakene kan dra nytte av.

Forslaget anslås å gi et provenytnap på om lag 160 mill. kroner påløpt i 2014 sammenlignet regjeringen Stoltenberg IIs forslag i Prop. 1 LS (2013–2014). Ettersom de fleste som benytter seg av Skattefunn er etterskuddspliktige, bokføres hele beløpet i 2015. Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 16-40 annet ledd. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

18.3 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Flertallet viser til at et av Sundvolden-plattformens hovedprosjekter var økt satsning på kunnskap og forskning. Flertallet betrakter skattefunnordningen som et godt virkemiddel i så måte, og er tilfreds med regjeringens forslag til forbedret skattefunnordning. Flertallet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Prop. 1 LS (2013–2014) hvor regjeringen Stoltenberg II foreslår å utvide fradragmulighetene i Skattefunn. Forslaget innebærer at beløpsgrensen for innkjøpt FoU doubles, og at den maksimale timelønnsatsen for egne ansatte øker fra 530 til 600 kroner per time. Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen viderefører forslaget. Disse medlemmer støtter ikke forslaget om å heve beløpsgrensen for egenutført FoU.

Komiteens medlem fra Venstre slutter seg til forbedringene fra regjeringen knyttet til Skattefunn-ordningen. Dette medlem ønsker et politisk skifte i skattepolitikken; et grønt skatteskifte hvor beskatningen vris fra skatt på arbeid til skatt på forbruk og miljøskadelig adferd. Dette medlem viser til at med Venstres skattepolitikk blir det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser, og mindre lønnsomt med forbruk og forurensning; en slik grønn skattepolitikk er derfor både framtidrettet, bra for miljøet og bra for næringslivet. Ifølge svar på spørsmål fra Venstre, anslår departementet i samarbeid med Norges forskningsråd at om lag 10 prosent av utgiftene til Skattefunn kan relateres til miljø, klima og energieffektivisering. Dette medlem ønsker å styrke denne

innsatsen og vil innføre et ekstra tilleggskriterium i Skattefunn hvor det gis adgang til å utgiftsføre ytterligere 2 mill. kroner utover det som er angitt i skatteloven § 16-40 annet ledd bokstav a og 4 mill. kroner utover det som er angitt i § 16-40 annet ledd bokstav b for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

- c. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt vedrørende klima, miljø eller energieffektivisering begrenset til 10 mill. kroner, eller 14 mill. kroner for tilsvarende prosjekt utført av forskningsinstitusjon godkjent av Norges forskningsråd. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter denne bestemmelse skal ikke overstige 14 mill. kroner i inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

19. Gevinstfritak ved reinvestering av vederlag ved ekspropriasjon av landbrukseiendom

19.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Gevinst ved ufrivillig realisasjon kan i dag fritas for beskatning dersom vederlaget reinvesteres i et nytt objekt av samme art som det realiserste. Ufrivillig realisasjon av fast eiendom kan for eksempel skyldes ekspropriasjon, brann eller ulykke.

Ved ekspropriasjon av landbrukseiendom kan det være vanskelig i en del tilfeller å skaffe erstatningseiendom i rimelig nærhet til virksomheten. I disse tilfellene framstår vilkåret for å få skattefritak strengt. Regjeringen foreslår derfor å utvide reinvesteringadgangen ved ekspropriasjon av landbrukseiendom. Vederlaget kan skattefritt nyttes til erverv av, eller påkostning på, areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet.

De administrative konsekvensene av forslaget antas å være moderate. Forslaget anslås skjønnsmessig å redusere provenyet med 1 mill. kroner påløpt i 2014 og bokført i 2015.

Det vises til forslag til skatteloven ny § 14-73. Bestemmelsen foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

19.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

20. Omvendt avgiftsplikt ved innenlandsk omsetning av gull

20.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Omsetning av gull er som hovedregel merverdiavgiftspliktig. Ved innenlandsk omsetning av gull følges i dag de alminnelige reglene om at det er selger som beregner og betaler merverdiavgiften. Finansdepartementet foreslår å endre oppkrevningsmetoden ved innenlandsk omsetning av gull til næringsdrivende og offentlig virksomhet, slik at det er mottaker som skal beregne og betale merverdiavgiften. Forslaget omfatter gull med en finhetsgrad på minst 325 tusendeler uansett form, men ikke prydelser eller nyttegjensstander, f.eks. klokker, smykker mv.

Forslaget, som krever endringer i merverdiavgiftsloven, har til formål å motvirke merverdiavgiftsvindel. Ved å flytte ansvaret for beregning og betaling av merverdiavgiften over til mottaker, skal ikke selgeren lenger oppkreve utgående merverdiavgift. Dermed reduseres muligheten for å unnlate og innbetale oppkrevd merverdiavgift til staten. Forslaget gjelder kun innenlandsk omsetning til næringsdrivende og til offentlig virksomhet, ikke til privatpersoner.

Forslaget antas å ha mindre administrative konsekvenser for næringsdrivende og for skatteetaten.

Forslaget har ikke vært på høring. Etter departementets vurdering er det viktig å få en lovendring på plass raskt. Det foreslås at endringene trer i kraft 1. januar 2014.

Det vises til forslag til endringer i merverdiavgiftsloven § 11-1 tredje ledd og forslag til § 11-1 nytt sjette ledd, samt forslag til endringer i § 11-4 første ledd og § 15-6 annet ledd.

20.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

21. Skatteplikt for kommuners konkurranseutsatte avfallshåndtering

21.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår at det innføres skatteplikt for kommuner på inntekter fra avfallshåndteringstje-

nester som utføres i et marked. Kommuner er som subjekt fritatt fra skatteplikt etter skatteloven § 2-30 første ledd bokstav c, noe som innebærer at kommuner som utfører avfallshåndteringstjenester i et marked, utøver denne aktiviteten skattefritt. Private aktører og kommunalt eide avfallsselskaper (aksjeselskaper og interkommunale selskaper) er i utgangspunktet skattepliktig etter skattelovens alminnelige regler. Formålet med forslaget er å forhindre uheldig konkurransevridning mellom kommuner og andre private og kommunalt eide avfallsselskaper som utfører avfallshåndteringstjenester i et marked. Dette vil bidra til et mer effektivt marked for avfallshåndtering. Forslaget vil videre sikre at norske regler er i overensstemmelse med EØS-avtalens forbud mot offentlig støtte.

Regjeringen foreslår at skatteplikten skal omfatte inntekter knyttet til kommunens utføring av avfallshåndteringstjenester i et marked, dvs. knyttet til håndtering av husholdningsavfall fra andre kommuner og/eller næringsavfall. Kommuner har etter forurensningslovgivningen plikt til å sørge for at husholdningsavfall fra egne innbyggere blir håndtert (lovpålagt oppgave). Dersom kommunen håndterer husholdningsavfall fra egne innbyggere omfattes ikke dette av skatteplikten til kommunen etter forslaget.

Regjeringen foreslår en overgangsregel for fastsetting av skattemessige inngangsverdier for eiendeler ved overgang til skattepliktig regime.

Det vises til forslag til ny bokstav c i skatteloven § 2-5 annet ledd og overgangsregel for fastsetting av skattemessige inngangsverdier. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

21.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

22. Fordeling av fradrag for gjeld og gjeldsrenter mellom Norge og utlandet

22.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen legger fram forslag om å endre skatteloven §§ 4-31 og 6-91 om fordeling av fradrag for gjeld og gjeldsrenter mellom Norge og utlandet. Etter forslaget vil personer med alminnelig skatteplikt til Norge som eier bolig eller fritidsbolig i annen EØS-stat, få fradrag for gjeld og gjeldsrenter på samme vilkår som om eiendommen hadde ligget i Norge. Dette gjelder allerede for personer som eier bolig eller fritidsbolig i stater der skatteavtalen mellom Norge og vedkommende stat bygger på kreditmetoden for unngåelse av dobbeltbeskatning. Forslaget omfatter der-

for kun de tilfeller der eiendommen ligger i en av de seks EØS-statene der Norge etter skatteavtalen skal unnta fra norsk beskatning formue i og/eller inntekt fra eiendommen i vedkommende stat (unntaksmetoden). Dette gjelder Belgia, Bulgaria, Italia, Kroatia, Malta og Tyskland. Det foreslås som vilkår for full fradragsrett at skattyter ikke også får fradrag for den samme gjelden og/eller gjeldsrentene i den stat eiendommen ligger.

Departementet legger til grunn at forslaget vil ha en begrenset provenyemessig effekt som følge av at det vil gjelde et fåtall land. I tillegg innrømmes det ikke fradrag i Norge dersom skattyter har krav på og krever fradrag for den samme gjelden og/eller de samme gjeldsrentene i den annen EØS-stat.

Forslaget ble sendt på høring 5. april 2013. Ingen høringsinstanser har uttalt seg mot forslaget. Enkelte mener forslaget burde være videre, blant annet omfatte renter på tomter i utlandet.

I proposisjonen fremmes forslag til lovendringer som i det vesentligste bygger på høringsforslaget.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 4-31 og § 6-91. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2013.

22.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

23. Skattemessig tidfesting av underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev

23.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår at skattlegging av underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev legges om til å foretas ved realisasjon.

Obligasjoner som utstedes til en kurs som er lavere enn innløsningskursen omtales som underkursobligasjoner. For kjøper av obligasjonen utgjør underkursen en avkastning som kommer i tillegg til, eller i stedet for, en fastsatt, løpende rente («kuponrente»).

Underkurs på obligasjoner som er mengdegjeldsbrev beskattes etter en renteberegningsmetode. Rentelementet som ligger i underkursen fordeles til årlig beskatning over obligasjonens løpetid. Utsteder får tilsvarende årlig fradrag for de beregnede rentebeløpene. Regelen er komplisert og administrativt krevende.

Som følge av risikoen for manglende etterlevelse av regelen, er adgangen til å utstede obligasjoner til

underkurs begrenset, jf. de nærmere reglene om dette i den såkalte emisjonsforskriften.

Regjeringen foreslår derfor å innføre en enklere regel for beskatning av mengdegjeldsbrev med underkurs. Underkursen skal skattlegges i det året obligasjonen er realisert. Verdisting som følge av underkurs ved utstedelse av obligasjonen skattlegges dermed på samme måte som verdisting på obligasjonen som følger av andre forhold.

Obligasjoner kan også utstedes til en høyere kurs enn innløsningskursen. Overkursen kompenserer for at den fastsatte, løpende renten er høyere enn en normal markedsrente for den aktuelle obligasjonen. Overkurs på mengdegjeldsbrev er fradragsberettiget kostnad for innehaver og skattepliktig inntekt for utsteder. Departementet foreslår at den nye tidfestingsregelen også skal omfatte overkurs.

Den nye regelen vil gi grunnlag for opphevelse av begrensningene i adgangen til utstedelse av underkursobligasjoner i emisjonsforskriften.

Departementet sendte et forslag på høring 30. mai 2013. De fleste høringsinstansene hadde ikke innvendinger mot forslaget. I proposisjonen fremmes forslag til lovendringer som i hovedsak bygger på høringsforslaget.

Departementet foreslår at skatteendringen skal tre i kraft fra og med inntektsåret 2014, med virkning for mengdegjeldsbrev utstedt fra og med 1. januar 2014. Det legges opp til at begrensningene i adgangen til utstedelse av underkursobligasjoner i emisjonsforskriften oppheves med virkning fra samme tidspunkt. Det legges til grunn at en omlegging til en realisasjonsbasert tidfestingsmodell ikke vil ha vesentlig provenyvirkning.

Framstillingen i proposisjonen tar hovedsakelig utgangspunkt i tidfestingen av underkurselementer for innehaver, men vurderingene gjelder i hovedsak tilsvarende for utstede fradragsrett og for tidfestingen av overkurs på mengdegjeldsbrev.

Etter at obligasjonen er utstedt kan endringer i den generelle markedsrenten eller utstede kredittverdighet påvirke obligasjonsverdien. Endringene kan lede til underkurs eller overkurs, i den forstand at obligasjonsverdien beveger seg under eller over den verdien som obligasjonen ville hatt dersom verdien ikke var påvirket av de endrede forholdene etter utstedelse. Underkurs og overkurs som oppstår i annenhåndsmarkedet, skal allerede etter gjeldende rett tidfestes ved realisasjon. Departementet foreslår at denne regelen lovfestes i § 14-23 i skatteloven.

23.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

24. Justering av NOKUS-reglene for personlige deltakere

24.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Det foreslås justeringer i reglene om skattlegging av eiere av norsk-kontrollerte selskaper mv. hjemmehørende i lavskatteland (NOKUS). Formålet med endringene er å unngå kjedebeskatning av norske personlige eiere.

Ved skattereformen 2006 ble fritaksmetoden innført. Fritaksmetoden hindrer kjedebeskatning, slik at aksjeinntekter ikke blir skattlagt flere ganger i eierkjeder innenfor selskapssektoren. Fritaksmetoden er basert på at mellomliggende selskaper i slike eierstrukturer ikke skattlegges for utbytte mv. og realisasjonsgevinster på selskapsandeler.

Når norske personlige eiere i utenlandsk selskap skattlegges for inntekt i et NOKUS-selskap mv., får imidlertid ikke fritaksmetoden anvendelse. Det skyldes at verken NOKUS-selskapet eller personlige selskapsdeltakere kan være subjekt etter fritaksmetoden etter gjeldende regler.

Departementet foreslår en lovendring som sikrer at fritaksmetoden får tilsvarende anvendelse når personlige eiere lignes for NOKUS-selskapets inntekt. Det vil da bli en mer prinsipielt riktig beskatning av selskapets inntekt, uavhengig av om deltakeren er et selskap eller en person.

Forslaget gjelder for deltakere i alle typer norsk-kontrollerte selskaper, sammenslutninger og innretninger mv. som omfattes av NOKUS-reglene. Av forenklingshensyn betegnes disse selskapene, sammenslutningene og innretningene mv. flere steder i omtalen av lovforslagene som «NOKUS-selskaper», uten at dette er ment å innskrenke anvendelsesområdet.

Fritaket vil omfatte alle typer inntekt og tap som er nevnt i skatteloven § 2-38 annet ledd. Fritaket vil imidlertid ikke omfatte slik inntekt i sin helhet. For å tilpasse fritaksregelen til reglene om utbyttebeskatning, skal 28 prosent av inntekten medtas ved den løpende NOKUS-beskatning.

En mer konsekvent bruk av prinsippene i fritaksmetoden i NOKUS-selskaper gir også behov for å presisere hvordan den såkalte 3-prosentregelen skal anvendes i slike forhold. Etter 3-prosentregelen skal utbytte som i utgangspunktet er fritatt for skatt etter fritaksmetoden, likevel inntektsføres med 3 prosent. Inntektsføring etter 3-prosentregelen gir en sjablonmessig reversering av fradrag for kostnader knyttet til ervervet av den fritatte inntekten. Det foreslås en mindre justering av 3-prosentregelens anvendelse ved NOKUS-beskatning.

Lovforslaget har vært på høring. Forslagene i høringsnotatet er med enkelte justeringer videreført i proposisjonen.

Forslagene forventes ikke å medføre administrative konsekvenser av vesentlig betydning for skattemyndighetene eller berørte skattytere. Forslagene forventes heller ikke å få vesentlige provenymessige konsekvenser. Det foreslås endringer i skatteloven §§ 10-41 annet ledd, 10-65, 10-67 første ledd og 10-68 første ledd annet punktum. Det foreslås at lovendringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2013.

24.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

25. Beskatning ved uttak fra norsk beskatningsområde – endring av kravet om sikkerhetsstillelse

25.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Regjeringen foreslår en lempning i kravet til sikkerhetsstillelse for skattebeløp ved uttak av eiendeler og forpliktelser fra norsk beskatningsområde, slik at sikkerhet bare kan kreves når det er en reell risiko for at skattekravet ikke kan inndrives.

Reglene om skattlegging av gevinst ved uttak av eiendeler og forpliktelser fra norsk beskatningsområde innebærer at når en eiendel eller forpliktelse mister tilknytning til beskatningsområdet, skal det foretas en beskatning av latent gevinst eller gis fradrag for latent tap, jf. skatteloven § 9-14. Ved uttak av fysiske driftsmidler, finansielle eiendeler og forpliktelser kan skattyter hjemmehørende i Norge eller annen EØS-stat kreve utsettelse med betalingen av uttaksskatten. Det er et ubetinget vilkår for utsettelse at skattyter stiller betryggende sikkerhet for skattebeløpet og de renter som påløper. Som betryggende sikkerhet regnes bankgaranti, pant i verdipapir eller lignende.

Et ubetinget krav om sikkerhetsstillelse kan i noen tilfeller framstå som unødig tyngende for skattyter, særlig når skattebeløpet er høyt og det er lav risiko for at skatten ikke kan inndrives. Regjeringen foreslår derfor en nyansering av kravet til sikkerhetsstillelse i skatteloven § 9-14 niende ledd. Forslaget vil også fjerne eventuell tvil om gjeldende bestemmelse om sikkerhetsstillelse i skatteloven § 9-14 er i strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

I motsetning til gjeldende bestemmelse om sikkerhetsstillelse ved uttak fra norsk beskatningsområde innebærer forslaget at Skattedirektoratet må foreta en konkret vurdering av den aktuelle risiko for at skattekravet ikke kan inndrives på et senere tidspunkt. Forslaget antas derfor å medføre noe merarbeid for skattemyndighetene sammenholdt med gjeldende regelverk.

Det foreslås at det endrede kravet om sikkerhetsstillelse trer i kraft fra samme tidspunkt som gjeldende bestemmelse om sikkerhetsstillelse i skatteloven § 9-14 niende ledd fjerde punktum ble gitt virkning. Det vil gjelde for uttak fra norsk beskatningsområde foretatt fra og med 15. mai 2012. Forslaget antas ikke å ha provenyvirkninger.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 9-14 niende ledd.

25.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

26. Endringer i ligningsloven – nye opplysningsplikter og gjennomføring av FATCA-avtalen

26.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Den amerikanske kongressen vedtok i mars 2010 lovgivning som pålegger utenlandske selskaper, enheter mv. som forvalter finansielle aktiva på vegne av amerikanske personer (heretter omtalt som finansinstitusjoner), å rapportere opplysninger om de finansielle aktivaene til amerikanske skattemyndigheter. Lovgivningen, som er kjent under navnet «Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)», skal sikre riktig etterlevelse av skatteplikten og hindre skatteunndragelser gjennom bruk av utenlandske finansinstitusjoner. FATCA retter seg direkte mot utenlandske finansinstitusjoner, herunder norske finansinstitusjoner, som blant annet må påta seg et ansvar for å rapportere kundeopplysninger til amerikanske myndigheter. Finansinstitusjoner som ikke påtar seg rapporteringsansvar etter de amerikanske reglene risikerer å bli ilagt 30 prosent kildeskatt på betalinger med amerikansk kilde.

FATCA åpner for at utenlandske finansinstitusjoner som ilegges bestemte rapporteringsplikter etter hjemlandets internlovgivning, kan fritas fra det amerikanske regelverket. Et slikt fritak forutsetter imidlertid at landenes myndigheter har inngått en mellomstatlig avtale med USA som pålegger landene å innhente den relevante informasjonen fra sine finansinstitusjoner og som sikrer en folkerettslig forpliktelse til automatisk å utveksle disse opplysningene til amerikanske skattemyndigheter. Internasjonalt har det vært ønskelig med slike mellomstatlige avtaler for å forenkle finansinstitusjonenes overholdelse av FATCA og for å sikre at eventuelle juridiske problemstillinger knyttet til utlevering av informasjon til utenlandske myndigheter ikke aktualiseres.

Finansdepartementet mottok en rekke henvendelser fra norske institusjoner om FATCA, og innledet på bakgrunn av disse henvendelsene forhandlinger med USA om en mellomstatlig avtale. Avtalen

ble undertegnet i Oslo 15. april 2013, og er inntatt i Prop. 138 S (2012–2013) og samtykke til å sette i kraft en avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om forbedret internasjonal overholdelse av skattelovgivningen og gjennomføring av FATCA. Samtykke til å sette avtalen i kraft ble gitt ved Stortingets beslutning av 17. juni 2013.

Avtalen fritar norske finansinstitusjoner (banker, verdipapirforetak, verdipapirfond, livsforsikringsselskaper mv.) fra en rekke plikter som de ellers ville hatt etter den amerikanske lovgivningen, og den forenkler rapporteringen for de norske finansinstitusjonene, blant annet ved at de skal rapportere opplysninger til amerikanske skattemyndigheter via norske skattemyndigheter.

Samtidig påtar Norge seg en forpliktelse til å innhente bestemte opplysninger fra norske finansinstitusjoner, som igjen skal utveksles til amerikanske skattemyndigheter. For å sikre dette, er det en forutsetning at det etableres hjemmel i norsk rett for å gjennomføre avtalen.

Det må blant annet etableres grunnlag for å pålegge norske finansinstitusjoner å rapportere opplysninger omfattet av avtalen til norske skattemyndigheter. Norske finansinstitusjoner må således pålegges rapporteringsplikt om finansielle aktiva på finansielle kontoer som tilhører amerikanske personer og rapporteringsplikt for samlede betalinger av renter, utbytte mv. til finansinstitusjoner som ikke anses å overholde FATCA. Det må videre fastsettes bestemmelser om rapportering av amerikansk identifikasjonsnummer til norske skattemyndigheter. I tillegg må det fastsettes bestemmelser om gjennomføring av såkalte aktsomhetsprosedyrer for å identifisere hvilke finansielle kontoer (innskuddskontoer, forvaringskontoer, egenkapital- og fremmedkapitalinteresser, forsikringsavtaler med gjenkjøpsverdi og livrentekontrakter) som omfattes av rapporteringsplikten.

Departementet sendte derfor 15. april 2013 på høring et forslag om regelverksendringer for å gjennomføre avtalen mellom Norge og USA og foreslo samtidig en generell innføring av nye opplysningsplikter i norsk rett.

Opplysningene som må innhentes og utveksles til USA, er til dels dekket av de opplysningsplikter som følger av ligningsloven kapittel 5 med tilhørende forskrifter, men disse opplysningspliktene er ikke tilstrekkelige på verdipapirirområdet. Finansinstitusjonenes opplysningsplikt om slike finansielle aktiva som tilhører amerikanske kunder, må derfor utvides. Departementet foreslår å ta inn de nye opplysningspliktene i ligningsloven kapittel 5 med tilhørende forskrifter.

Departementet foreslår at ligningsloven § 5-4 tilpasses avtalens krav til rapportering av forvarings-

kontoer. Dette foreslås gjort ved at opplysningsplikten, som i dag påligger verdipapirregistre, også pålegges verdipapirforetak, og andre som tar del i forvaltningen eller omsetningen av finansielle instrumenter eller andre finansielle produkter for andres regning eller andre finansielle produkter for andres regning som ledd i sin forretningsvirksomhet. «Andre finansielle produkter» foreslås inntatt i bestemmelsen som et tillegg til finansielle instrumenter for å dekke alle de finansielle aktiva som kan være rapporteringspliktig etter avtalen som forvaringskontoer.

Videre foreslås ligningsloven § 5-9 bokstav c tilpasset avtalens krav til rapportering av egenkapital og fremmedkapitalinteresser i investeringsenheter. Gjeldende bestemmelse pålegger forvaltningsselskaper opplysningsplikt om innskudd som er gjort i verdipapirfond. Det foreslås at opplysningsplikten etter bestemmelsen også pålegges verdipapirfond og andre investeringsenheter. Det foreslås videre presisert i lovteksten at opplysningsplikten om innskudd omfatter opplysninger om avkastning og realisasjon.

Departementet legger til grunn at ligningslovens regler om opplysningsplikt om innskuddskontoer (§ 5-3) og livsforsikringer (§ 5-5 nr. 3 og § 5-9 bokstav a) er tilstrekkelige til å oppfylle de krav avtalen stiller til rapportering av innskuddskontoer, forsikringsavtaler med gjenkjøpsverdi og livrentekontrakter. Det foreslås derfor ikke endringer i ligningsloven på dette punkt, men det vil bli foretatt tilpasninger i forskrift.

Departementet foreslår videre å følge opp forslaget i høringen om å gjøre de nye opplysningspliktene generelle slik at finansinstitusjonene får opplysningsplikt om finansielle aktiva for alle kunder, herunder norske kunder og alle utenlandske kunder.

For å legge til rette for rapportering av amerikansk identifikasjonsnummer og for samtidig å legge til rette for at også andre utenlandske identifikasjonsnumre kan innhentes, foreslår departementet å gi Skattedirektoratet en generell hjemmel til å bestemme at oppgaver som skal gis etter ligningsloven kapittel 5 skal inneholde utenlandsk identifikasjonsnummer. Det foreslås også fastsatt en bestemmelse om at de opplysningspliktige etter kapittel 5 kan kreve at skattyter som har utenlandsk identifikasjonsnummer oppgir dette. Dette foreslås nærmere regulert i ligningsloven § 5-11.

I tillegg foreslås departementet i ligningsloven § 5-12 ny nr. 4 gitt hjemmel til i forskrift å gi de bestemmelser som er nødvendig for å sikre norsk overholdelse av avtalen. Bestemmelsen vil gi departementet hjemmel til i forskrift å pålegge norske finansinstitusjoner å gi norske skattemyndigheter de opplysninger som Norge etter avtalen er folkerettslig forpliktet til å utveksle til USA, og til å fastsette bestemmelser om gjennomføring av aktsomhetspro-

sedyrer for å identifisere hvilke finansielle kontoer som omfattes av rapporteringsplikten.

Gjennomføringen av avtalen i norsk rett og forslaget om å innføre en generell plikt for finansinstitusjonene til å gi opplysninger om finansielle aktiva tilhørende sine kunder, vil bidra til å sikre økt etterlevelse og riktigere utligning av skatt på finansområdet. For de opplysningspliktige og staten vil reglene medføre økte byrder og kostnader som følge av at rutiner og systemer må tilpasses de nye pliktene.

Departementet foreslår at endringene i ligningsloven § 5-11 og § 5-12 ny nr. 4 skal tre i kraft straks, mens endringene i ligningsloven § 5-4 og § 5-9 bokstav c skal tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Det vises til nærmere omtale i proposisjonen av forslag om endringer i opplysningsplikten om finansielle aktiva (punkt 16.3), generell innføring av nye opplysningsplikter (punkt 16.4), plikt til å oppgi utenlandsk identifikasjonsnummer (punkt 16.5) og ny forskriftshjemmel som skal sikre norsk overholdelse av avtalen (punkt 16.6), samt redegjørelse for økonomiske og administrative konsekvenser (punkt 16.7) og ikrafttredelse (punkt 16.8).

26.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

27. Forlenget oppgavefrist for tredje periode i merverdiavgifts-kompensasjonsordningen

27.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Departementet foreslår å endre § 7 første ledd annet punktum i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. slik at oppgavefristen for tredje periode utsettes fra 20. august til 31. august.

Forslaget innebærer en samordning av oppgavefristen for tredje periode i den generelle kompensasjonsordningen for kommuner og fylkeskommuner mv. og merverdiavgiftslovens oppgavefrist for tredje termin, jf. merverdiavgiftsloven § 15-8 første ledd annet punktum.

Samordningen vil, foruten å lette ferieavviklingen i kommunene og for revisorene, bidra til et mer enhetlig regelverk. Forslaget vil ikke ha noen nevneverdige administrative konsekvenser for avgiftsmyndighetene. For kommunene vil fristforlengelsen kunne medføre en liten utsettelse av utbetalinger, noe som igjen vil innebære en økt renteinntekt for staten. Eventuelle endringer i renteinntekter antas imidlertid å være svært begrenset.

Det vises til forslag til endring i kompensasjonsloven § 7 første ledd annet punktum.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2014.

27.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

28. Adgang for toll- og avgiftsmyndighetene til å ilegge bokføringspålegg og tvangsmulkt

28.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Departementet foreslår å gi toll- og avgiftsmyndighetene adgang til å ilegge bokføringspålegg og tvangsmulkt ved overtredelser av reglene gitt i eller i medhold av bokføringsloven. Mangelfull bokføring vanskeliggjør toll- og avgiftsmyndighetenes arbeid og kontrollmuligheter i forbindelse med toll- og avgiftsberegningen. I mange tilfeller er det også en sammenheng mellom mangelfull bokføring og andre former for økonomisk kriminalitet, herunder avgiftsunndragelser. Erfaringer fra skatte- og avgiftsområdet viser at bokføringspålegg og tvangsmulkt er effektive virkemidler for å sikre etterlevelse av bokføringsregelverket.

Forslaget innebærer at toll- og avgiftsmyndighetene kan gi bokføringspliktige pålegg om å innrette bokføringen i samsvar med bokføringsregelverket innen en bestemt frist. Retter vedkommende seg etter pålegget ilegges ingen reaksjon. I motsatt fall kan det ilegges tvangsmulkt som vil løpe fram til bokføringen er rettet i samsvar med påleggene.

Forslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Det vises til forslag til ny § 5a i særavgiftsloven, § 5a i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven og §§ 13-5, 13-6 og § 16-16 i tolloven. Det foreslås at endringene trer i kraft straks. Som følge av de nye reglene foreslås også mindre endringer i skattebetalingsloven § 1-1 tredje ledd bokstav c. Videre foreslås en oppheving av ligningsloven § 10-6 nr. 2 siste punktum.

28.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

29. Oppbevaringstiden for primærdokumentasjon i bokføringsloven

29.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Departementet har etter en samlet vurdering kommet til at det må legges mest vekt på at næringslivet opplever kravet om 10 års oppbevaringstid for primærdokumentasjon som en betydelig administrativ byrde. Departementet foreslår derfor at det generelle minstekravet til oppbevaringstid for primærdokumentasjon i bokføringsloven reduseres fra 10 år til 5 år. Departementet mener det vil kunne være behov for krav til lengre oppbevaringstid enn 5 år for enkelte særlige typer primærdokumentasjon for skatte og avgiftskontrollformål, samt i forbindelse med bekjempelse av økonomisk kriminalitet og annen tilsynsvirksomhet. Det foreslås derfor at departementet gis hjemmel til å fastsette lengre oppbevaringstid for bestemte typer dokumentasjon dersom dette finnes nødvendig av hensyn til pliktig regnskapsrapportering eller skatte- og avgiftskontroll.

Departementet vil vurdere om skatteetaten og politiet har tilstrekkelige hjemler til å pålegge lengre oppbevaring enn 5 år i forbindelse med påbegynt bokettersyn eller etterforskning i straffesak. Departementet vil også vurdere behovet for tilpasninger i tilstøtende regelverk som bygger på at oppbevaringstiden for primærdokumentasjon er lengre enn 5 år, samt behovet for overgangsregler.

Det vises til forslag til endringer i bokføringsloven § 13 annet og femte ledd.

29.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen viser til representantforslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i Dokument 8:97 S (2011–2012) om å redusere oppbevaringsplikten fra 10 til 5 år. Komiteen er tilfreds med at regjeringens forslag til regelendringer er i tråd med dette forslaget.

30. Land-for-land rapportering

30.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

Finansdepartementet foreslår at regnskapspliktige som anses som «store» etter nye terskelverdier i antatt forventede EØS-regler som svarer til direktiv 2013/34/EU, samt utstedere av noterte verdipapirer, som driver virksomhet innen utvinningsindustrien og/eller skogsdrift i ikke-beplantet skog, skal utarbeide og offentliggjøre en årlig rapport om sin virksomhet, herunder betalinger til myndigheter, på land- og prosjektnivå. Departementet mener det bør kunne fastsettes utvidede innholdskrav i rapporteringsplikten sammenlignet med de antatt forventede EØS-reglene, slik som investeringer, salgsinntekt, produksjonsvolum, kjøp av varer og tjenester, samt antall ansatte i det enkelte land, men at det nærmere innholdskravet bør kunne fastsettes i forskrift. Det foreslås videre regler om unntak fra rapporteringsplikten. Departementet foreslår ikke at rapporten skal underlegges eksternt verifikasjon, men at styret og daglig leder skal bekrefte at rapporten er utarbeidet i samsvar med kravene i lov og tilhørende forskrift, samt

at det skal opplyses i årsberetningen hvor rapporten kan finnes. Etter forslaget trer reglene i kraft 1. januar 2014.

Det vises til forslag til regnskapsloven ny § 3-3d og forslag til endringer i regnskapsloven §§ 3-5 og 8-2. Det vises videre til forslag til verdipapirhandeloven ny § 5-5a og forslag til endringer i verdipapirhandeloven §§ 5-12 og 5-13.

Se nærmere omtale i proposisjonen om bakgrunn (20.2), gjeldende rett (20.3), internasjonal utvikling (20.4), formål (20.5), virkeområde (20.6), nærmere om krav til innholdet i rapporteringen (20.7), unntak fra og begrensninger i rapporteringsplikten (20.8), rapporteringsform (20.9), verifikasjon av rapporteringen (20.10), format og offentlighet (20.11), økonomiske og administrative konsekvenser (20.12) og merknader til de enkelte bestemmelser (20.13).

30.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom disse partiene og til at regjeringen bes om å sikre at det i regelverket om land-for-land rapportering innarbeides mål om å synliggjøre uønsket skattetilpasning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til omtalen av forslaget om land-for-land rapportering i Prop. 1 LS (2013–2014), og vil understreke betydningen av mer åpenhet om selskapers pengestrømmer over landegrensar. Forslaget om land-for-land rapportering er et viktig tiltak for å ivareta disse hensynene.

Disse medlemmer viser til at skatteunndragelse og synliggjøring av uønsket skattetilpasning ikke er tatt inn som formål med forslaget til land-for-land rapportering. Videre legger forslaget opp til at selskapene kun skal rapportere på sin virksomhet der utvinningen av naturressursene finner sted. Ved å forbedre forslaget på disse punktene vil loven bli ytterligere forsterket. Det bør derfor utredes om formålet med loven bør utvides til også å omfatte skatteunndragelse og synliggjøring av uønsket skattetilpasning. Videre bør det utredes om loven bør endres slik at de berørte selskapene også må rapportere på sin virksomhet i land hvor de har støttefunksjoner, herunder skatteparadis.

Disse medlemmer vil understreke behovet for en forsterket innsats mot skatteunndragelse og den omfattende bruken av skatteparadis for å unnsnippe beskatning. Når regelverket skal evalueres vil det være naturlig å vurdere å involvere alle norske

selskaper med virksomhet i utlandet, samt krav om at rapporteringen skal inngå i selskapenes årsregnskap og dermed underlegges revisjon.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede utvidelse av loven om land-for-land rapportering slik at de berørte selskapene også må rapportere på sin virksomhet i land hvor de har støttefunksjoner, herunder skatteparadis, og legge fram et forslag om dette senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2014.»

«Stortinget ber regjeringen utrede om formålet med loven om land-for-land rapportering skal utvides til også å omfatte skatteunndragelse, og legge fram forslag for Stortinget senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2014.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Dette medlem er tilfreds med at avtalen innebærer at de fire partiene ber regjeringen sikre at det i regelverket om land-for-land rapportering innarbeides mål om å synliggjøre uønsket skattetilpasning. For fattige land er multinasjonale selskapers uønskede skattetilpasning et stort problem som svekker landenes inntektsgrunnlag og muligheten for å bygge gode helse- og utdanningstjenester.

31. Endringer i tolloven

31.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

31.1.1 Meldeplikt for fartøy mv.

Departementet foreslår enkelte presiseringer i tolloven §§ 3-3 og 3-6. Tolloven § 3-3 regulerer meldeplikt for fører av ulike transportmidler ved ankomst til bestemmelsessted i tollområdet. Tolloven § 3-6 regulerer meldeplikt mv. ved videre transport i tollområdet.

Ifølge tolloven § 3-3 første ledd første punktum plikter fører av fartøy og luftfartøy som ankommer sted i tollområdet å melde fra til tollmyndighetene om ankomsten snarest mulig. Meldeplikten omfatter fartøyet som sådan og ikke varer om bord, jf. tolloven § 3-1. Etter § 3-3 annet ledd kan departementet gi forskrift om meldeplikten, herunder om når og hvordan melding skal gis.

Ordlyden i § 3-3 første ledd første punktum tilsier at meldeplikten oppstår snarest mulig etter ankomst til sted i tollområdet. For å klargjøre at meldeplikt også kan inntre før ankomst til sted i tollområdet foreslås overskriften til § 3-3 og § 3-3 første

ledd første punktum presisert. Det foreslås også en redaksjonell endring i § 3-3 annet ledd, slik at forskriftsfullmakten her, i likhet med tolloven før øvrig, benytter uttrykket «etter denne paragraf», i stedet for «etter første ledd».

At meldeplikten kan inntre før ankomst foreslås også klargjort for fartøy (skip) med ufortollede varer som drar fra sted i tollområdet til nytt sted i tollområdet, jf. forslaget § 3-6 første ledd annet punktum.

Bakgrunnen for forslaget er implementering av direktiv 2010/65/EU om rapporteringsformaliteter for skip. Hovedregelen etter direktivet er at fører av skip plikter å melde fra om ankomst senest 24 timer før ankomst til havn i tollområdet. Direktivet innebærer for øvrig ingen nye meldingskrav for sjøtransporten etter tollregelverket.

Forslaget om endringer i tollregelverket har vært på høring ved Toll- og avgiftsdirektoratet. Innspill fra høringsrunden knytter seg først og fremst til utformingen av bestemmelser i tollforskriften. Innspillene vil bli vurdert av Toll- og avgiftsdirektoratet. Det vises til forslag til endringer i tolloven §§ 3-3 og 3-6.

31.1.2 Ikke-preferensiell opprinnelse

Departementet foreslår enkelte endringer i tolloven § 8-6, som gir regler om fastsettelse av en vares opprinnelse der dette ikke følger av særskilt avtale om preferansetollbehandling. Slike regler kan være til bruk i forbindelse med offentlige anskaffelser, utarbeidelse av handelsstatistikk, iverksettelse av særlige reguleringer som handelsrestriksjoner mv. Paragrafen er omtalt i Ot.prp. nr. 58 (2006–2007) Om lov om toll og vareførsel (tolloven), side 75–76.

De nærmere bestemmelsene om fastsettelse av opprinnelse for slike tilfeller følger i dag av tolloven § 8-6 første til fjerde ledd. Disse bestemmelsene er relativt detaljerte og kan være mer hensiktsmessig at fastsettes i forskrift. Departementet foreslår at det i § 8-6 første ledd inntas en definisjon av hva som menes med ikke-preferensiell opprinnelse. De materielle reglene i gjeldende § 8-6 første ledd flyttes til annet ledd, i noe omredigert form, med tre underpunkter. Oppregningen er ikke uttømmende. De øvrige bestemmelsene om fastsettelsen gis i tollforskriften. Forslaget innebærer ingen materielle endringer. Overskriften til kapittel 8 foreslås også endret uten at dette skal ha materiell betydning.

Forslaget om endringer i opprinnelsesregelverket har vært på høring ved Toll- og avgiftsdirektoratet, som ikke har mottatt vesentlige merknader. Endringen har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

Det vises til forslag til endringer i tolloven § 8-6.

31.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

32. Opprettinger og presiseringer av lovtekst

32.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

32.1.1 Dokumentavgiftsloven § 6 annet ledd første punktum

Dokumentavgiftsloven § 6 annet ledd angir hvem som er ansvarlig for at riktig avgift, tilleggsavgift og renter blir betalt. Meglerforetak er nevnt i bestemmelses første punktum som en av de ansvarlige. Ved en inkurie er nynorskformen «meglerforetak» anvendt i stedet for «meglerforetak». Dette rettes derfor slik at det står «meglerforetak» i § 6 annet ledd første punktum

32.1.2 Ligningsloven § 3-13 nr. 7

Det følger av ligningsloven § 3-13 nr. 7 at «opplysninger om beløp som skal regulere aksjers inngangsverdi i henhold til skatteloven § 10-34» ikke omfattes av taushetsplikt etter ligningsloven § 3-13 nr. 1. Dette unntaket fra taushetsplikten er knyttet til de tidligere reglene om regulering av aksjers inngangsverdier med endring i selskapets skattlagte kapital (RISK-regulering). Disse reglene ble opphevet i forbindelse med innføringen av aksjonærmodellen i 2006, jf. lov 10. desember 2004 nr. 77. Skatteloven § 10-34, slik den er utformet i dag, regulerer i hvilke tilfeller kostpris og ubenyttet skjerming på aksjer skal omfordes. Det er ikke grunnlag for å ha en særskilt bestemmelse om unntak fra taushetsplikt knyttet til denne bestemmelsen. Departementet foreslår derfor at ligningsloven § 3-13 nr. 7 oppheves.

Det vises til forslag til oppheving av ligningsloven § 3-13 nr. 7. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

32.1.3 Ligningsloven § 10-4 nr. 1

Ligningsloven § 10-4 gjelder sats og beregningsgrunnlag for tilleggsskatt. Etter § 10-4 nr. 1 er satsen for tilleggsskatt som hovedregel 30 prosent av den skatt som er eller kunne vært unndratt. Satsen skal imidlertid være 10 prosent når de uriktige eller ufullstendige opplysningene gjelder poster som er oppgitt ukrevet av arbeidsgiver eller andre etter lovens kapittel 6. Ved lov 26. april 2013 nr. 16 ble de fleste bestemmelsene om tredjeparters plikt til å gi opplysninger ukrevet til ligningsmyndighetene flyttet fra ligningsloven kapittel 6 til kapittel 5. Disse endringene trådte i kraft 1. juli 2013. Det foreslås derfor tatt inn en henvisning også til lovens kapittel 5 i ligningsloven § 10-4 nr. 1 annet punktum.

Det vises til forslag til endringer i ligningsloven § 10-4 nr. 1. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

32.1.4 *Ligningsloven § 10-8 nr. 1*

Ligningsloven § 10-8 nr. 1 gjelder gebyr ved sent eller ikke innleverte oppgaver. Bestemmelsen ble endret ved lov 26. april 2013 nr. 16, og endringene trådte i kraft 1. juli 2013. Tidligere gjaldt ligningsloven § 10-8 nr. 1 oppgaver etter ligningsloven §§ 6-16 bokstav c, 6-13 nr. 3 og 6-10 nr. 1 og 2. Etter de nevnte endringene viser § 10-8 nr. 1 til opplysninger etter ligningsloven kapittel 5. Med ett unntak omfattes oppgaver etter tidligere ligningsloven §§ 6-16 bokstav c og 6-10 nr. 1 og 2 av ligningsloven nytt kapittel 5. Unntaket gjelder oppgaver etter tidligere ligningsloven § 6-13 nr. 4, som ble flyttet til ligningsloven ny § 6-3 nr. 4. Tidligere ligningsloven § 6-13 nr. 3 ble i tillegg flyttet til ny § 6-3 nr. 3. Endringene medførte dermed at opplysninger etter ligningsloven § 6-3 nr. 3 og 4 ikke lenger er omfattet av gebyrbestemmelsen i § 10-8 nr. 1. Dette var ikke tilsiktet. Departementet foreslår derfor en oppretting i ligningsloven § 10-8 nr. 1, slik at også opplysninger etter § 6-3 nr. 3 og 4 omfattes.

Det vises til forslag til endringer i ligningsloven § 10-8 nr. 1. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

32.1.5 *Folketrygdloven § 3-15*

Folketrygdloven § 3-15 regulerer hvilke inntekter som er pensjonsgivende. Etter hovedregelen i første ledd regnes som pensjonsgivende inntekt personinntekt etter skatteloven § 12-2 og inntekt som omfattes av svalsbarsskatteloven § 3-1 fjerde ledd bokstav b. Unntak fra dette følger av annet ledd.

Annet ledd bokstav c gjør unntak for «barns inntekt som inngår ved beregning av personinntekt hos barnets foreldre, unntatt inntekt som er nevnt i skatteloven § 2-13 første til tredje ledd og § 2-14 annet ledd». Disse bestemmelsene i skatteloven ble endret eller opphevet ved lovendring 25. juni 2004 nr. 42, i forbindelse med revisjon av reglene om ligning av ektefeller, foreldre og barn. Henvisningen i folketrygdloven § 3-15 annet ledd bokstav c mistet samtidig sin betydning og skulle vært fjernet. I stedet bør det vises til gjeldende bestemmelse om ligning av barns formue og inntekt i skatteloven § 2-14. Departementet foreslår derfor at bestemmelsen endres. Det vises til forslag til endring i folketrygdloven § 3-15 annet ledd bokstav c. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

32.1.6 *Skatteloven §§ 6-3 og 6-90*

Skatteloven § 6-3 gir regler om fradrag for underskudd. Etter paragrafens fjerde ledd kan udekket underskudd ved årets ligning framføres til fradrag i senere års ligning. Særfradrag etter skatteloven §§ 6-81 til 6-85 tas imidlertid ikke i betraktning ved fast-

setting av underskudd til framføring. Skatteloven § 6-90 regulerer hvilke fradrag som skal fordeles forholdsmessig mellom kommuner, når skattyter har inntekt i flere kommuner. Etter første ledd bokstav c gjelder det blant annet særfradrag etter skatteloven §§ 6-81 til 6-83.

Ved lov 7. desember 2012 nr. 76 ble det innført et nytt særfradrag for enslige forsørgere. Fradraget erstatter klasse 2 for enslige forsørgere, og gis til skattytere som mottar utvidet barnetrygd. Det nye særfradraget er regulert i skatteloven § 6-80. Ved en feil ble det ikke samtidig innarbeidet en henvisning til dette særfradraget i ovennevnte bestemmelser. Departementet foreslår derfor at skatteloven § 6-3 fjerde ledd endres, slik at det framgår at det nye særfradraget skal behandles på samme måte som de andre særfradragene når det gjelder fastsetting av framførbart underskudd. Forslaget innebærer ingen reell endring, ettersom underskudd som følge av fordelingen av personfradraget i klasse 2 heller ikke ble tatt i betraktning ved fastsetting av framførbart underskudd. Videre foreslås en endring i skatteloven § 6-90 første ledd, slik at det framgår at også særfradrag for enslige forsørgere skal fordeles mellom kommuner, når skattyter har inntekt i flere kommuner.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 6-3 fjerde ledd og § 6-90 første ledd bokstav c. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2013.

32.1.7 *Skattebetalingsloven § 10-51 bokstav c*

Skattekontoret kan etter ligningsloven § 10-9 ilegge den som ikke har oppfylt sine plikter til å føre og oppbevare personalliste etter bokføringsreglene et overtredelsesgebyr. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av paragrafen, og kan herunder gi bestemmelser om forfall. Forfall for tvangsmulkt, gebyr og en rekke andre krav etter ligningsloven, følger av skattebetalingsloven § 10-51. Departementet foreslår derfor at også forfall for gebyr etter ligningsloven § 10-9 reguleres av skattebetalingsloven § 10-51.

Departementet viser til forslag om endring i skattebetalingsloven § 10-51 bokstav c.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2014.

32.1.8 *Korrigerende lov om Statens innkrevings-sentral*

I Prop. 127 L (2011–2012) foreslo Finansdepartementet ny lov om Statens innkrevings-sentral. Forslaget ble vedtatt av Stortinget og trådte i kraft 1. juni 2013. Som del av lovforslaget ble det også foreslått endringer i andre lover, herunder oppheving av en rekke lovbestemmelser. Lovbestemmelsene ble i

hovedsak foreslått opphevet fordi det var lagt opp til at disse skulle videreføres i forskrift til SI-loven og tvangsfullbyrdelsesloven. Fire av disse lovhenvisningene inneholdt imidlertid tellefeil, og må derfor rettes opp.

I vassdragsreguleringsloven ble det foreslått å oppheve bestemmelsene om at Statens innkrevingsentral skal innkreve overtredelsesgebyr og at gebyret kan inndrives ved å beslutte utleggstrekk og stifte utleggspant, idet de skulle videreføres i forskrift til SI-loven og tvangsfullbyrdelsesloven. I forslaget til lovvedtak ble det vist til § 25 annet ledd tredje og fjerde punktum, men også femte punktum skulle vært foreslått opphevet.

I sjøloven ble det foreslått å oppheve bestemmelsene i § 11 åttende ledd om at SI kan beslutte utleggstrekk og stifte utleggspant når SI er pålagt å kreve inn gebyr. Bestemmelser om dette er videreført i forskrift til SI-loven og tvangsfullbyrdelsesloven. Lovhenvisningen viste ved en inkurie til § 11 niende ledd. Sjøloven § 11 har åtte ledd, og siste ledd foreslås derfor nå opphevet.

I lovproposisjonen ble det foreslått å oppheve bestemmelsene i stiftelsesloven § 7 fjerde ledd annet og tredje punktum, om at innkrevingsentralen kan beslutte utleggstrekk og stifte utleggspant når den er pålagt å kreve inn gebyrer og avgifter etter tredje ledd. Disse bestemmelsene er videreført i forskrift til SI-loven og tvangsfullbyrdelsesloven. I forslaget til lovvedtak har henvisningen til stiftelsesloven § 7 fjerde ledd tredje punktum ved en inkurie falt ut.

I elsertifikatloven skulle bestemmelsene i § 26 annet ledd tredje til femte punktum om at gebyr kreves inn av Statens innkrevingsentral og at SI kan beslutte utleggstrekk og stifte utleggspant oppheves, idet slike bestemmelser er videreført i forskrift til SI-loven og tvangsfullbyrdelsesloven. Ved en inkurie ble det henvist til elsertifikatloven § 26 annet ledd annet til fjerde punktum. I elsertifikatloven § 26 annet ledd tilføyes derfor nytt annet punktum, likelydende med den opprinnelige bestemmelsen om at ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg, mens det nå foreslås at § 26 annet ledd siste punktum oppheves.

Det vises til forslag til endringer i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer § 25, lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 11, lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser § 7 og lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater § 26. Det foreslås at endringene trer i kraft straks.

32.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

33. Omtalesaker

33.1 Sammendrag fra Prop. 1 LS (2013–2014)

33.1.1 Merverdiavgift på finansielle tjenester

Merverdiavgift på finansielle tjenester omtales i kapittel 23 i proposisjonen.

33.1.2 Skattemessig tidfesting av finansielle instrumenter i banker mv.

Skattemessig tidfesting av finansielle instrumenter i banker mv. omtales i proposisjonen kapittel 24.

33.1.3 Omtale av andre merverdiavgiftssaker

Merverdiavgift og fast eiendom, den generelle kompensasjonsordningen for merverdiavgift, midlertidig innførsel av anleggsmaskiner mv., merverdiavgift på bilutleie, og merverdiavgift på uttak av tjenester til privat bruk, er omtalt i kapittel 25 i proposisjonen.

33.1.4 Skatte- og avgiftsmessige sider ved hestehold

Skatte- og avgiftsmessige sider ved hestehold omtales i proposisjonens kapittel 26.

33.1.5 Omtale av saker om skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21

I proposisjonens kapittel 27 er det omtale av saker om skattefritak på nærmere vilkår etter skatteloven §§ 11-21 og 11-22 – departementets praksis i 2012.

33.2 Sammendrag fra Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014)

33.2.1 Nøytral merverdiavgift for statlig sektor

Nøytral merverdiavgift for statlig sektor omtales i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) punkt 8.1.

33.2.2 Fradrag for ENØK-investeringer og vedlikeholdskostnader i hjemmet (ROT-fradrag)

Fradrag for ENØK-investeringer og vedlikeholdskostnader i hjemmet (ROT-fradrag) er omtalt i punkt 8.2 i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

33.2.3 Individuell pensjonssparing (IPS)

Individuell pensjonssparing (IPS) omtales i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) punkt 8.3.

33.3 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalene til orientering.

34. Andre forslag og merknader

34.1 Andre forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre

34.1.1 Fradragsrammen for gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at budsjettforliket mellom disse partiene innebærer at punktet i samarbeidsavtalen om å styrke fradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner følges opp allerede i 2014 ved at skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner økes fra 12 000 til 16 800 kroner.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-50 femte ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 16 800 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til at frivillige og ideelle organisasjoner bygger tillit mellom mennesker på en måte som styrker demokratiet og mobiliserer individuell skaperkraft og omsorg. Det sivile samfunn representerer en selvstendig pilar i samfunnet, ved siden av stat og marked.

Dette medlem viser til at fradraget for gaver til frivillige organisasjoner er en måte å sikre finansieringen av frivilligheten på, som utvilsomt har utløst vekst i gavene til disse organisasjonene. Dette medlem mener at det er langt bedre å la de frivillige få beholde mer midler selv, i stedet for å være avhengig av statlige overføringer. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2014 jf. Innst. 2 S (2013–2014) og Innst. 3 S (2013–2014) hvor Venstre foreslo at fradragsrammen økes til 25 000 kroner for gaver fra privatpersoner og til 100 000 kroner for gaver fra bedrifter.

Som en konsekvens av den framforhandlede budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre vil Venstre stemme subsidiært for avtalens forslag om å øke fradragsrammen for gaver fra privatpersoner til 16 800 kroner. Dette medlem vil heller ikke fremme konkrete lovendringsforslag i denne innstilling som vil være i strid med Stor-

tingets behandling av Innst. 2 S (2013–2014) og fastsetting av rammeområde 21.

34.1.2 Merverdiavgift elbiler

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at budsjettforliket mellom disse partiene hvor det foreslås fritak for merverdiavgift ved leasing av elbil og kjøp av batteri til elbil.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-6 første ledd skal lyde:

(1) Omsetning og leasing av kjøretøy som bare bruker elektrisitet til framdrift, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder bare kjøretøy som omfattes av Stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd bokstav i og som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven.

§ 6-6 annet ledd skal lyde:

(2) Omsetning av batteri til kjøretøy som nevnt i første ledd, er fritatt for merverdiavgift.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 6-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med leasing av kjøretøy etter første ledd og batteri til kjøretøy etter annet ledd.

§ 7-1 skal lyde:

Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved innførsel av varer som nevnt i § 3-6 bokstav d, § 3-7 fjerde ledd, § 3-18, §§ 6-1 til 6-3, § 6-6 første og annet ledd og § 6-15.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer.»

34.2 Andre forslag fra Venstre

34.2.1 Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende

Komiteens medlem fra Venstre er spesielt opptatt av rammevilkårene for de minste bedriftene, gründere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem ønsker et nyskapende Norge. Det

er et selvstendig mål for Venstre at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Også av hensyn til maktspredning er det viktig med selvstendig næringsdrivende og flere små bedrifter.

Dette medlem viser til at det i Venstres alternative statsbudsjett for 2014 derfor er foreslått en rekke forbedringer som bidrar til at rammebetingelsene for disse bedres. Det gjelder både skatteforslag, bedre sosiale rettigheter og direkte støtteordninger over statsbudsjettets utgiftsside.

Dette medlem viser videre til at svært mange selvstendig næringsdrivende opplever dagens regelverk knyttet til forskuddsskatt som et stort problem. Ved dagens regelverk må skatt innbetales før pengene fysisk er tjent, basert på antatt/historisk inntektsnivå. Overholdes ikke denne innbetalingen kan skatteoppkrever utstede såkalt framskyndet forfall av etterfølgende terminer av forskuddsskatt, dvs. at det kreves inn skatt for hele inntektsåret selv om det «bare» er forfall for første termin som misligholdes.

Dette er en praksis dette medlem er sterkt skeptisk til. Dette medlem mener at selvstendig næringsdrivende må likebehandles med ordinære arbeidstakere også på dette området, slik at skatt innbetales etter hvert som inntekt opptjenes, og at ordningen med såkalt framskyndet forfall avvikles.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddsskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

34.2.2 *Forskningsinstitutters skattefritak*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at verken universiteter, høyskoler, statlige forskningsinstitutter eller utenlandsk forskning har skatteplikt. Det er derfor svært urimelig og konkurransevridende dersom de private forskningsinstituttene fortsatt skal pålegges skatt. Dette medlem viser til at disse tidligere har hatt unntak for skatteplikt, men at rettstilstanden på området nå er uklar. Dette medlem foreslår derfor at det innføres et generelt unntak for skatteplikt for forskningsinstitutt som

utfører allmenn tilgjengelig forskning jf. intensjonene i Dokument nr. 8:64 (2007–2008).

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.»

35. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede utvidelse av loven om land-for-land rapportering slik at de berørte selskapene også må rapportere på sin virksomhet i land hvor de har støttefunksjoner, herunder skatteparadis, og legge fram et forslag om dette senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede om formålet med loven om land-for-land rapportering skal utvides til også å omfatte skatteunndragelse, og legge fram forslag for Stortinget senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Forslag fra Venstre:

Forslag 3

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 16-40 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

- c. Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt vedrørende klima, miljø eller energieffektivisering begrenset til 10 mill. kroner, eller 14 mill. kroner for tilsvarende prosjekt utført av forskningsinstitusjon godkjent av Norges forskningsråd. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter denne bestemmelse skal ikke overstige 14 mill. kroner i inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

Forslag 4

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke forskuddsskatt for personlige skattytere.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2014.

Forslag 5

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

36. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonene og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slike

vedtak til lover:

A.

Vedtak til lov

om endring i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer

I

I lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer gjøres følgende endring:

§ 25 annet ledd siste punktum oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

B.

Vedtak til lov

om endring i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter

I

I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjøres følgende endring:

Ny § 5a skal lyde:

Reglene i tolloven §§ 13-5, 13-6 og 16-16 om pålegg om bokføring og vedtak om tvangsmulkt gjelder tilsvarende når tollmyndighetene utøver kontroll i medhold av forskrift gitt med hjemmel i denne lov § 1.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

C.

Vedtak til lov

om endring i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter

I

I lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter gjøres følgende endring:

Ny § 5a skal lyde:

Reglene i tolloven §§ 13-5, 13-6 og 16-16 om pålegg om bokføring og vedtak om tvangsmulkt gjelder tilsvarende når tollmyndighetene utøver kontroll i medhold av forskrift gitt med hjemmel i denne lov § 1.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

D.

Vedtak til lov

om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven)

I

Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) oppheves. Opphevelsen gis virkning for gaver som ytes 1. januar 2014 eller senere og arv etter dødsfall som skjer 1. januar 2014 eller senere.

Opphevelsen gis likevel virkning for:

- a. Arv etter forsvunne personer når dødsformidningsdagen i henhold til lov om forsvunne personer m.v. av 23. mars 1961 nr. 1 er endelig fastsatt, 1. januar 2014 eller senere.
- b. Arv etter førstavedde når utdeling av midler fra uskifte, skifte av uskiftebo eller lengstlevendes død skjer 1. januar 2014 eller senere.
- c. Midler som består i inntektsnytelse, for eksempel livrente, løpende kapitalavkastning, bruksrett, grunnavgift mv. når første termins forfall eller bruksrettens inntreden skjer 1. januar 2014 eller senere.
- d. Midler som er nevnt i arveavgiftsloven § 10 første ledd annet punktum slik den lød per 31. desember 2013, når det etterskuddsvise rådighetservervet av inntektsnytelsen skjer 1. januar 2014 eller senere.
- e. Livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt og av andre midler hvis vesentlige verdi er avhengig av en betingelse, jf. arveavgiftsloven § 10 annet ledd første punktum slik den lød per 31. desember 2013, når betingelsen inntreffer 1. januar 2014 eller senere.
- f. Livsforsikringspoliser som ikke kan kreves gjenkjøpt, så lenge det er uvisst hvilken form eller størrelse selskapets ytelser vil få, 1. januar 2014 eller senere.

II

Loven trer i kraft straks.

E.

Vedtak til lov

om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved likninga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller tredje punktum, utgjør skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 1,11 for sekundærbustad.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med skatteåret 2016.

F.

Vedtak til lov

om endring i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift (dokumentavgiftsloven)

I

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift (dokumentavgiftsloven) gjøres følgende endring:

§ 6 annet ledd første punktum skal lyde:

Erververen av grunnbokshjemmel og *meglerforetak* som bistår med oppgaver som nevnt i lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 6-9 første ledd nr. 1, 2 eller 4, er i forhold til avgiftsmyndigheten ansvarlig for at riktig avgift, tilleggsavgift og renter blir betalt.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

G.

Vedtak til lov

om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-13 nr. 7 oppheves.

Nåværende § 3-13 nr. 8 blir § 3-13 nr. 7.

§ 5-11 nr. 1 og nr. 2 skal lyde:

1. Oppgaver som nevnt i dette kapittel skal for personlige skattytere inneholde fødselsnummer (elleve siffer). For selskaper, samvirkeforetak, foreninger, sammenslutninger mv. skal oppgaven inneholde organisasjonsnummer, eller når slikt ikke finnes, annen identifikasjon etter regler gitt av Skattedirektoratet. *Skattedirektoratet kan bestemme at oppgaven skal inneholde utenlandsk identifikasjonsnummer.*
2. Den opplysningspliktige kan kreve at skattyter oppgir sitt fødsels- eller organisasjonsnummer. *Den opplysningspliktige kan også kreve at skattyter som har utenlandsk identifikasjonsnummer, oppgir dette.* Den opplysningspliktige kan registrere slik identifikasjon også på grunnlag av opplysninger fra andre enn skattyter.

§ 5-12 ny nr. 4 skal lyde:

4. *Departementet kan i forskrift gi bestemmelser for å gjennomføre forpliktelser om automatisk utveksling av opplysninger som følger av overenskomst med fremmed stat, jf. lov 28. juli 1949 nr. 15. Adgangen til å gi forskrift etter første punktum omfatter også andre forpliktelser som følger av samme overenskomst.*

§ 10-4 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Satsen skal være 10 prosent når de uriktige eller ufullstendige opplysningene gjelder poster som er oppgitt ukrevet av arbeidsgiver eller andre etter kapittel 5 eller 6.

§ 10-6 nr. 2 siste punktum oppheves.

§ 10-8 nr. 1 første punktum skal lyde:

Den som ikke gir opplysninger etter kapittel 5 eller § 6-3 nr. 3 eller 4 innen de fastsatte frister, kan ilegges et gebyr.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4. *Om finansielle instrumenter mv.*

1. Plikt til å gi opplysninger om finansielle instrumenter og andre finansielle produkter har:
 - a. verdipapirregistre,
 - b. verdipapirforetak,
 - c. andre som tar del i forvaltningen eller omsetningen av finansielle instrumenter eller andre finansielle produkter for andres regning som ledd i sin forretningsvirksomhet.
2. *Opplysningene skal vise investors samlede beholdning av finansielle instrumenter og andre finansielle produkter. Det skal blant annet gis opplysninger om forhold som kan få betydning for skatleggingen, slik som erverv, realisasjon og annet eierskifte, samt avkastning i løpet av inntektsåret. Departementet kan i forskrift bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år og opplysninger som viser registrerte transaksjoner på en eller flere av investors konti i en bestemt periode.*

§ 5-9 bokstav c skal lyde:

- c. forvaltningsselskaper, verdipapirfond og andre investeringsenheter om innskudd som er gjort i investeringsenheten, herunder opplysninger om avkastning og realisasjon,

III

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

H.

Vedtak til lov

om endring i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven)

I

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) gjøres følgende endring:

§ 11 åttende ledd oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

I.

Vedtak til lov

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 3-15 annet ledd bokstav c skal lyde:

- c) barns inntekt som inngår ved beregning av personinntekt hos barnets foreldre, jf. skatteloven § 2-14.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-15 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b) overgangsstønad etter folketrygdloven § 16-7 og § 17-6.

§ 23-3 annet ledd nr. 1 bokstav b skal lyde:

- b) overgangsstønad etter folketrygdloven § 16-7 og § 17-6,

§ 23-3 annet ledd nr. 2 ny bokstav g skal lyde:

- g) overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6.

III

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014 for enslig mor og far som får innvilget overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6 tidligst fra 1. april 2014. For enslig forsørger som mottar overgangsstønad 31. mars 2014 eller tidligere, skattlegges overgangsstønaden som pensjonsinntekt og kvalifiserer til skattlegging etter skatteloven § 17-1 om skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt. Endringene under II gis virkning for alle mottakere av overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6 fra og med inntektsåret 2017.

J.

Vedtak til lov

om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)

I

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 3-3d skal lyde:

§ 3-3d. *Rapportering om betalinger til myndigheter m.v.*

Regnskapspliktige som driver virksomhet innen utvinningsindustrien, skal utarbeide og offentliggjøre en årlig rapport med opplysninger om sine betalinger til myndigheter på land- og prosjektnivå. Det samme gjelder regnskapspliktige som driver skogsdrift innen ikke-beplantet skog. Det skal i årsberetningen opplyses om hvor rapporten er offentliggjort.

Plikten til å utarbeide en årlig rapport etter første ledd første og annet punktum gjelder ikke for regnskapspliktige som utarbeider en årlig rapport etter tilsvarende utenlandsk regelverk. Det samme unntaket gjelder dersom opplysninger etter første ledd første punktum er tatt inn i morforetakets årlige rapport om konsernets betalinger til myndigheter utarbeidet som konsernrapportering etter reglene i denne paragraf med tilhørende forskrift eller etter tilsvarende utenlandsk regelverk.

Departementet kan i forskrift fastsette at rapporteringsplikten etter første ledd bare skal gjelde for regnskapspliktige over en gitt størrelse og betalinger over gitte terskelverdier, samt fastsette andre unntak fra første ledd. Departementet kan i forskrift også fastsette at rapporten skal inneholde andre opplysninger enn betalinger til myndigheter, hva som anses som tilsvarende utenlandsk regelverk, samt gi nærmere regler om definisjoner, offentliggjøring og konsernrapportering.

§ 3-5 tredje ledd skal lyde:

Underskrift på årsberetningen etter bestemmelsens første ledd og påtegnet forbehold etter bestemmelsens annet ledd skal anses å omfatte redegjørelsen for foretaksstyring, opplysninger i redegjørelsen for samfunnsansvar og rapport om betaling til myndigheter m.v., jf. § 3-3b, § 3-3c første ledd og § 3-3d, når det er henvist til slike redegjørelser eller slik rapport i årsberetningen.

§ 8-2 første ledd første punktum skal lyde:

Senest én måned etter fastsetting av årsregnskapet skal regnskapspliktige sende et eksemplar av årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetningen og eventuelt rapport om betalinger til myndigheter m.v. etter § 3-3d til Regnskapsregisteret, vedlagt et oversendelsesbrev.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2014, med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2014 og senere.

K.

Vedtak til lov

om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 9-14 niende ledd fjerde punktum skal lyde:

Det må stilles betryggende sikkerhet for skatteforpliktelsen og påløpte renter dersom det ved uttaket eller på et senere tidspunkt foreligger en reell risiko for at skatte- og rentekravet ikke kan inndrives.

§ 9-14 niende ledd femte punktum og nytt sjette punktum skal lyde:

Avgjørelsen av om det foreligger reell risiko som nevnt i fjerde punktum, treffes med endelig virkning av Skattedirektoratet. Dersom det ikke lenger foreligger reell risiko som nevnt i fjerde punktum, skal Skattedirektoratet etter krav fra skattyteren treffe avgjørelse om at sikkerhetsstillelse ikke er påkrevet.

Nåværende femte punktum blir nytt syvende punktum.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-31 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

For personlig skattyter som har alminnelig skatteplikt til Norge etter § 2-1, skal fradrag for gjeld ikke reduseres som følge av at skattyter eier bolig eller fritidsbolig i annen EØS-stat der skatteavtalen mellom Norge og den annen stat bygger på unntaksmetoden for unngåelse av dobbeltbeskatning.

Når skattyter har krav på og helt eller delvis krever fradrag for gjelden i den annen EØS-stat, avkortes gjeldsfradraget i Norge tilsvarende, likevel begrenset oppad til en andel som svarer til forholdet mellom samlet verdi av skattyters faste eiendom og eiendeler som nevnt i første punktum, og verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 4-31 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved fordeling av gjeld etter forrige punktum, skal eiendom som nevnt i første ledd annet punktum bare tas med i verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 4-31 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved fordeling av gjeld etter forrige punktum, skal eiendom som nevnt i første ledd annet punktum bare tas med i verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 6-3 fjerde ledd siste punktum skal lyde:

Foreldrefradrag etter § 6-48 og særfradrag etter §§ 6-80 til 6-85 tas ikke i betraktning ved fastsettelse av underskudd til fremføring.

§ 6-20 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde til sjette ledd blir tredje til femte ledd.

§ 6-20 fjerde ledd skal lyde:

(4) Innbefatter kontingent som nevnt i første ledd forsikringspremie, kommer også denne delen av kontingenten til fradrag innenfor beløpsgrensen i tredje ledd i den utstrekning premien ikke overstiger grenser som fastsettes av departementet.

§ 6-90 første ledd bokstav c skal lyde:

c. særfradrag etter §§ 6-80 til 6-83,

§ 6-91 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

For personlig skattyter som har alminnelig skatteplikt til Norge etter § 2-1, skal fradrag for gjeldsrenter ikke reduseres som følge av at skattyter eier bolig eller fritidsbolig i annen EØS-stat der skatteavtalen mellom Norge og den annen stat bygger på unntaksmetoden for unngåelse av dobbeltbeskatning. Når skattyter har krav på og krever helt eller delvis fradrag for gjeldsrentene i den annen EØS-stat, avkortes fradraget i Norge tilsvarende, likevel begrenset oppad til en andel som svarer til forholdet mellom samlet verdi av skattyters faste eiendom og eiendeler som nevnt i første punktum, og verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 6-91 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved fordeling av gjeldsrenter etter forrige punktum, skal eiendom som nevnt i første ledd annet punktum bare tas med i verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 6-91 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved fordeling av gjeldsrenter etter forrige punktum, skal eiendom som nevnt i første ledd annet punktum bare tas med i verdien av skattyters samlede eiendeler.

§ 10-41 annet ledd skal lyde:

(2) Inntekter og tap som nevnt i § 2-38 annet ledd, inngår ikke i inntekten som fastsettes etter denne paragraf. *Bestemmelsene i § 2-38 tredje, fjerde og syvende ledd gjelder tilsvarende. Det skal likevel inntektsføres 3 prosent av utbytte som nevnt i § 2-38 annet ledd a.*

§ 10-65 annet ledd skal lyde:

(2) *Inntekter og tap som nevnt i § 2-38 annet ledd, inngår ikke i inntekten som fastsettes etter denne paragraf. Bestemmelsene i § 2-38 tredje, fjerde og syvende ledd gjelder tilsvarende. For deltaker som omfattes av § 10-67 annet ledd, skal likevel 28 prosent inntektsføres. Det skal også inntektsføres 3 prosent av utbytte som nevnt i § 2-38 annet ledd a. Bestemmelsen i § 2-38 sjette ledd c gjelder tilsvarende.*

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 10-67 første ledd skal lyde:

(1) For deltaker som ikke omfattes av § 10-12 første og tredje ledd, er mottatt utbytte ikke skattepliktig i den utstrekning det samlede utbyttet ligger innenfor den samlede inntekten som er skattlagt i medhold av § 10-65 eller er unntatt beskatning etter § 10-65 annet ledd.

§ 10-68 første ledd annet punktum skal lyde:

Aksjens inngangsverdi skal også oppreguleres med inntekt som er unntatt beskatning etter § 10-65 annet ledd.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-5 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

c. *inntekt knyttet til avfallshåndtering, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll av avfall mv., samt inntekt fra omsetning og levering av produkter av avfall, herunder elektrisk energi og fjernvarme mv. Det*

gjelder likevel ikke håndtering av husholdningsavfall fra kommunens egne innbyggere, som utgjør kommunens lovpålagte plikt etter forurensningsloven §§ 29, 30 og 31, jf. § 34. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i første og annet punktum, herunder gi regler om definisjon av avfallshåndtering og om den nærmere fordeling av inntekter og kostnader mellom den skattefrie og den skattepliktige delen av avfallshåndteringen, samt om begrensning av fradragsrett for renter etter skatteloven § 6-40 fjerde ledd.

§ 4-10 første ledd tredje punktum skal lyde:

Verdien av annen bolig (sekundærbolig) og nærings-eiendom skal settes ned etter krav fra skattyter dersom den overstiger 72 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

§ 4-10 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Prosentandelen er 25 for primærbolig og 60 for sekundærbolig.

§ 6-13 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, herunder gi regler om fradrag for merutgifter for personer med hjem i utlandet.

§ 6-32 første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 43 prosent av summen av slik inntekt.

§ 6-32 første ledd bokstav b skal lyde:

Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 27 prosent av summen av slik inntekt.

§ 6-41 skal lyde:

§ 6-41 *Begrensning av rentefradrag mellom nærstående*

(1) *Reglene i denne paragraf om begrensning av fradrag for netto rentekostnader på gjeld til nærstående person, selskap eller innretning gjelder for*

- a. *selskap og innretning som nevnt i § 2-2 første ledd,*
- b. *selskap som nevnt i § 10-40 ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter § 10-41,*
- c. *selskap og innretning som nevnt i § 10-60 ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter § 10-65 og*
- d. *selskap og innretning som ikke er hjemmehørende i riket, men er skattepliktig etter § 2-3 eller petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2.*

(2) I netto rentekostnader etter denne paragraf inngår rentekostnader som nevnt i § 6-40, fratrukket renteinntekter. Gevinst og tap på sammensatte obligasjoner som ikke skal dekomponeres i en obligasjonsdel og en derivatdel for skattemessige formål, regnes i sin helhet som renteinntekt eller rentekostnad. Det samme gjelder for gevinst og tap på fordring som er utstedt til høyere eller lavere kurs enn innløsningskursen. Gevinst og tap som nevnt i foregående punktum regnes ikke som renteinntekt eller rentekostnad for innehaver som har ervervet fordringen i annenhåndsmarkedet.

(3) Dersom netto rentekostnader overstiger 5 millioner kroner, kan de ikke fradras for den delen som overstiger 30 prosent av alminnelig inntekt eller årets udekkede underskudd før begrensning av fradrag etter denne paragraf, tillagt rentekostnader og skattemessige avskrivninger, og redusert med renteinntekter. Avskjæring av rentefradrag etter foregående punktum foretas bare for et beløp inntil størrelsen på netto rentekostnader på gjeld til nærstående person, selskap eller innretning. Det gis ikke fradrag for ytterligere fremført underskudd, jf. § 14-6, eller konsernbidrag, jf. § 10-4, etter at det er foretatt avskjæring av rentefradrag etter dette ledd. Dersom årets netto rentekostnader ikke overstiger 5 millioner kroner, men summen av årets netto rentekostnader og netto rentekostnader til fremføring fra tidligere inntektsår etter syvende ledd overstiger 5 millioner kroner, kan skattyter kreve fradrag for fremførte netto rentekostnader og årets netto rentekostnader innenfor grensen etter dette ledd.

(4) Med nærstående etter denne paragraf menes

- selskap eller innretning som låntakeren, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,
- person, selskap eller innretning som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer låntaker med minst 50 prosent,
- selskap eller innretning som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent, og
- nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap eller innretning som disse, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.

Person, selskap eller innretning regnes som nærstående etter tredje ledd dersom kravet til eierskap eller kontroll etter dette ledd har vært oppfylt på noe tidspunkt i inntektsåret.

(5) For selskap eller innretning som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 eller petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2, skal ved anvendelsen av denne paragraf de samlede faktiske gjeldsrentene i den norske virksomheten regnes som renter på gjeld til nærstå-

ende og renter på gjeld til ikke-nærstående i samme forhold som forholdet mellom selskapets eller innretningens gjeld til nærstående og gjeld til ikke-nærstående vurdert etter fjerde og sjette ledd på selskapets eller innretningens hånd. Gjeld til nærstående etter foregående punktum settes til gjennomsnittet av slik gjeld per 1. januar og 31. desember i inntektsåret. Tilsvarende settes gjeld til ikke-nærstående til gjennomsnittet av slik gjeld per 1. januar og 31. desember i inntektsåret.

(6) Om den gjelden som ligger til grunn for rentekostnaden er opptatt hos en part som ikke er nærstående, anses gjelden likevel som opptatt hos en nærstående part så langt

- en nærstående part har stilt sikkerhet for gjelden, eller
- den part som er nærstående har en fordring på en ikke-nærstående part, og fordringen har sammenheng med gjelden.

(7) Netto rentekostnader som etter tredje ledd ikke er fradragsberettiget, kan fradras i alminnelig inntekt i påfølgende ti år. Fradrag etter foregående punktum gis bare så langt netto rentekostnader ligger innenfor grensen for fradrag etter tredje ledd. For selskap som nevnt i § 10-40 og selskap og innretning som nevnt i § 10-60, fremføres netto rentekostnader etter første punktum til fradrag i påfølgende ti år ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter §§ 10-41 eller 10-65. For selskaper mv. som nevnt i foregående punktum skal netto rentekostnad til fremføring reduseres med 30 prosent av årets underskudd i selskapet eller innretningen, etter begrensning av fradrag etter denne paragraf. Netto rentekostnader til fremføring etter dette ledd anses å komme til fradrag før årets netto rentekostnader.

(8) Denne paragraf gjelder ikke for finansinstitusjoner etter finansieringsvirksomhetsloven § 1-3 og § 2-1. Videre gjelder denne paragraf ikke gjeld til finansinstitusjon som midlertidig er nærstående til låntaker, jf. forretningsbankloven § 19 annet ledd, sparebankloven § 24 fjerde ledd, finansieringsvirksomhetsloven § 3-16 tredje ledd og forsikringsvirksomhetsloven § 6-1 annet ledd og § 7-10 første ledd. Foregående punktum omfatter bare låneavtaler inngått før finansinstitusjonen og låntaker ble nærstående.

(9) Denne paragraf gjelder ikke for selskap som er omfattet av petroleumsskatteloven § 3 d.

(10) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, og gi nærmere regler om hvilke poster som skal inngå som renteinntekter og rentekostnader, samt hvilke nærstående parter som skal omfattes av sjette ledd a.

Nåværende § 6-41 blir ny § 6-52.

§ 6-44 skal lyde:

§ 6-44 *Reise mellom hjem og arbeidssted mv.*

(1) *For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner, og gis ikke for den del av reiselengden som overstiger 75 000 km i året.*

(2) *For reiser til hjem utenfor EØS-området gis fradrag for dokumenterte utgifter til transport med andre transportmidler enn privatbil. Når skattyter kan dokumentere bruk av privatbil til hjemreisen, gis fradrag for utgiftene ved dette etter satsers fastsatt av departementet i forskrift. Fradrag gis ikke for den del av samlede reiseutgifter som overstiger 92 500 kroner i året og er begrenset til den del av beløpet som overstiger 15 000 kroner.*

(3) *Departementet kan i forskrift gi regler om hva som skal anses som reise mellom hjem og arbeidssted, og hva som skal anses som yrkesreise.*

§ 8-15 fjerde ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i § 6-41 om begrensnings av rentefradrag for nærstående gjelder tilsvarende for fradragsberettiget del av faktisk rentekostnad.

§ 10-65 annet ledd skal lyde:

(2) *Inntekter og tap som nevnt i § 2-38 annet ledd, inngår ikke i inntekten som fastsettes etter denne paragraf. Bestemmelsene i § 2-38 tredje, fjerde og syvende ledd gjelder tilsvarende. For deltaker som omfattes av § 10-67 annet ledd, skal likevel 27 prosent inntektsføres. Det skal også inntektsføres 3 prosent av utbytte som nevnt i § 2-38 annet ledd a. Bestemmelsen i § 2-38 sjette ledd c gjelder tilsvarende.*

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 10-67 annet ledd skal lyde:

For deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd, skal 73 prosent av mottatt utbytte, etter at utbyttet er økt med den andel av aksjonærens fradrag etter § 16-20 annet ledd som vedrører utbyttet, legges til grunn som utbytte ved beskatningen.

§ 14-43 nytt fjerde ledd skal lyde:

Driftsmiddel som nevnt i saldogruppe d, kan i ervervsåret, i tillegg til avskrivning etter første ledd, avskrives med inntil 10 prosent av kostpris. Tilsva-

rende gjelder påkostning på driftsmiddel i saldogruppe d, jf. § 14-40 tredje ledd.

Ny § 14-73 skal lyde:

§ 14-73 *Betinget skattefritak ved ekspropriasjon av landbrukseiendom*

(1) *Gevinst ved ekspropriasjon av landbrukseiendom eller del av slik eiendom kan kreves fritatt for beskatning så langt skattyter bruker vederlaget til erverv av eller påkostning på areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet. Det kan etter denne bestemmelsen ikke reinvesteres i bolig- eller fritidseiendom. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for salg og makeskifte i tilfeller der erververen kunne krevd objektet avstått ved ekspropriasjon og ved odelsløsning. Departementet kan i forskrift gi regler om presisering og avgrensning av reinvesteringsområdet etter første og annet punktum.*

(2) *§ 14-70 tredje, fjerde og åttende ledd gjelder tilsvarende.*

§ 15-5 annet ledd skal lyde:

Fradraget gis ved skatteberegningen med 15 000 kroner i klasse 1 og 2, men får ikke virkning ved beregning av trygdeavgift og toppskatt.

§ 16-10 tredje ledd skal lyde:

(3) *Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 25 000 kroner per inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 200 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt gjelder beløpsgrensene i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som lignes under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som lignes særskilt.*

§ 16-40 annet ledd skal lyde:

(2) *Følgende kostnader gir grunnlag for fradrag, dersom de også er fradragsberettiget etter kapittel 6:*

- a. *Skattyters kostnader til egenutført forsknings- og utviklingsprosjekt, begrenset til 8 millioner kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd.*
- b. *Skattyters kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt utført av forskningsinstitusjoner godkjent av Norges forskningsråd, begrenset til 22 millioner kroner i inntektsåret. Prosjektet må være godkjent av Norges forskningsråd. Samlet fradragsgrunnlag etter bokstav a og b skal ikke overstige 22 millioner kroner i inntektsåret.*

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-32 første ledd bokstav a annet punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger og minstefradrag i overgangsstonad etter folketrygdloven § 15-6.

§ 17-1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) mottar overgangsstonad etter §§ 16-7 eller 17-6 i folketrygdloven, eller

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 14-23 skal lyde:

§ 14-23 Renteelement ved mengdegjeldsbrev

(1) Innehaver av mengdegjeldsbrev inntekts- eller fradragsfører renteelement som ligger i at mengdegjeldsbrevet skal innfris til en høyere eller lavere kurs enn kursen på ervervstidspunktet i det året mengdegjeldsbrevet er realisert.

(2) Utsteder av mengdegjeldsbrev inntekts- eller fradragsfører renteelement som nevnt i første ledd i det året mengdegjeldsbrevet er innfridd.

VI

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-2 første ledd tredje punktum skal lyde:

Skatteplikten gjelder ikke slik gave som er nevnt i § 9-7 fjerde ledd.

§ 9-7 skal lyde:

§ 9-7 Inngangsverdi mv. for formuesobjekt ervervet ved arv eller gave

(1) Dødsbo og enearving skal tre inn i arvelaters inngangsverdier, skjermingsgrunnlag, negativ beregnet personinntekt og øvrige skattemessige posisjoner (skattemessig kontinuitet). Det samme gjelder for gjenlevende ektefelle som overtar boet uskiftet i den utstrekning boets eiendeler skal anses som arvet.

(2) Den som erverver et formuesobjekt ved utlodning av dødsbo, trer inn i de inngangsverdier og skatteposisjoner knyttet til formuesobjektet som gjaldt for dødsboet. Rettigheter og plikter i henhold til regler om skjermingsgrunnlag, negativ beregnet personinntekt, negativ saldo, tom positiv saldo, positiv og negativ gevinst- og tapskonto, betinget skattefrie gevinster, skattemessig underskudd og andre skatteposisjoner som er knyttet til virksomhet, skal overtas av

den som overtar avdødes virksomhet i den grad skatteposisjonene er knyttet til denne virksomheten. Skattemessig underskudd i virksomhet kan likevel bare gå over på arving som har overtatt ansvaret for avdødes gjeld i virksomheten. Hvor slike skatteposisjoner som nevnt i annet punktum ikke er knyttet til et formuesobjekt eller virksomhet, skal hver skatteposisjon overtas av loddeierne i samme utstrekning som de er loddeiere i boet når de overtar ansvaret for avdødes gjeld.

(3) Gavemottaker skal tre inn i givers inngangsverdier og øvrige skatteposisjoner som er knyttet til formuesobjekter overført ved gave. Gavemottaker som overtar giverens virksomhet, skal også tre inn i de skattemessige posisjoner som er nevnt i annet ledd annet punktum og som er knyttet til virksomheten. Skattemessig underskudd kan likevel bare overtas når gavemottakeren har overtatt ansvaret for giverens gjeld i virksomheten.

(4) Ved gave, herunder gavesalg og arveforskudd, av formuesgjenstand eller varebeholdning knyttet til giverens virksomhet, gjelder § 5-2 ikke når gavemottakeren er arveberettiget etter lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. (arvelova) kapittel 1 og 2, og vedkommende overtar hele eller deler av virksomheten.

(5) Bestemmelsene i første til tredje ledd gjelder ikke for bolig, fritidsbolig og alminnelig gårdsbruk eller skogbruk, når arvelater eller giver kunne realisert slike eiendommer uten gevinstbeskatning på dødsfalls- eller gavetidspunktet etter § 9-3 annet, tredje eller fjerde ledd eller etter § 9-13. Når fritak for gevinstbeskatning som nevnt gjelder en del av en eiendom, gjelder første punktum kun for denne del. Inngangsverdien for slik eiendom som er ervervet ved arv eller gave eller på skifte med medarvinger, settes til antatt salgsverdi på ervervstidspunktet. For alminnelig gårdsbruk eller skogbruk settes inngangsverdien til tre fjerdedeler av antatt salgsverdi.

(6) Ved overdragelse av formuesobjekter i næring mot delvis vederlag (gavesalg) til en som er arveberettiget etter lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. (arvelova) kapittel 1 og 2 og vedkommende overtar hele eller deler av virksomheten, kan overdrager velge å unnlate inntektsoppgjør og i stedet la reglene i tredje ledd komme til anvendelse.

(7) Ved arv og gave av aksjer og andeler i selskap som nevnt i § 10-10, jf. § 10-1, fra person omfattet av § 10-12 til arving eller gavemottaker som omfattes av § 10-12, gjelder § 10-33. Ved arv og gave av andel i deltakerlignet selskap gjelder § 10-46, jf. § 10-33.

(8) Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, herunder om opplysningsplikt ved erverv av formuesobjekt som nevnt i femte ledd og valgdgang som nevnt i sjette ledd.

§ 14-48 første ledd skal lyde:

(1) *Før dødsbo under offentlig skifte sluttet, skal negativ saldo i gruppe a, c, d og j, samt gevinstsaldo på gevinst- og tapskonto, føres til inntekt. Tilsvarende skal tapssaldo på gevinst- og tapskonto og positiv saldo i gruppe a, c, d og j hvor tilhørende driftsmiddel er realisert, føres til fradrag. Første og annet punktum gjelder ikke så langt skatteposisjoner som nevnt er overtatt av arving etter reglene i § 9-7.*

VII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-32 første ledd bokstav a annet punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger, uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 og uføreytelser fra andre ordninger samt minstefradrag i overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6.

VIII

Endringene under I trer i kraft straks, med virkning for uttak fra norsk beskatningsområde foretatt fra og med 15. mai 2012.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2013.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014 for enslig mor og far som får innvilget overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6 tidligst fra 1. april 2014. For enslig forsørger som mottar overgangsstønad 31. mars 2014 eller tidligere, skattlegges overgangsstønaden som pensjonsinntekt og kvalifiserer til skattlegging etter skatteloven § 17-1 om skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt. Endringene under IV gis virkning for alle mottakere av overgangsstønad etter folketrygdloven § 15-6 fra og med inntektsåret 2017.

Endringene under V trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014 for mengdegjeldsbrev utstedt fra og med 1. januar 2014.

Endringene under VI trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014. For formuesobjekt som er ervervet ved gave som er ytet før 1. januar 2014 og ved arv etter dødsfall som skjer før 1. januar 2014, kan inngangsverdien og skjermingsgrunnlaget ved senere inntektsoppgjør – herunder ved beregning av avskrivning eller ved realisasjon – ikke settes høyere enn til det beløpet som er lagt til grunn ved arveavgiftsberegningen. Det er arveavgiftsverdien før fradrag etter arveavgiftsloven § 14 femte ledd slik denne lyder per 31. desember 2013 som skal legges til grunn .

Endringen under VII trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

IX

Ved ikrafttredelse av innføringen av § 2-5 annet ledd ny c gjelder følgende overgangsregel:

Inngangsverdi for driftsmidler mv. som inngår i skattepliktig virksomhet, jf. skatteloven § 2-5 annet ledd c første punktum fastsettes til enten:

- a) *anskaffelsesverdi, tillagt senere påkostninger, eller*
- b) *markedsverdi per 1. januar 2014.*

Anskaffelsesverdi etter bokstav a reduseres med beregnede avskrivninger etter de avskrivningsregler og avskrivningssatser som gjelder for vedkommende driftsmiddel, for eiertiden frem til og med inntektsåret 2013.

Departementet kan gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne overgangsregelen.

L.

Vedtak til lov

om opphevelse av lov 17. desember 1999 nr. 94 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

Lov 17. desember 1999 nr. 94 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) oppheves.

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

M.

Vedtak til lov

om endring i stiftelsesloven

I

I lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser gjøres følgende endring:

§ 7 fjerde ledd siste punktum oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

N.

Vedtak til lov

om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

I

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd annet punktum skal lyde:

Fristen for 3. periode, mai og juni, er likevel 31. august.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2014.

O.

Vedtak til lov

om endringer i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven)

I

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring gjøres følgende endringer:

§ 13 annet ledd første punktum skal lyde:

Regnskapsmateriale som nevnt i første ledd nr. 1 til 4 skal oppbevares i Norge i fem år etter regnskapsårets slutt.

§ 13 femte ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette krav om lengre oppbevaringstid for nærmere angitte typer primærdokumentasjon enn det som følger av annet ledd når det finnes nødvendig av hensyn til pliktig regnskapsrapportering eller skatte- og avgiftskontroll.

Nåværende § 13 femte ledd første punktum blir nytt annet punktum.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
3. Kongen kan fastsette overgangsregler.

P.

Vedtak til lov

om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-1 tredje ledd bokstav c skal lyde:

- c) tvangsmulkt etter § 5-16, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 43, merverdiavgiftsloven § 21-1, ligningsloven § 10-6, lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 5a, lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 5a og tolloven § 16-16.

II

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endring:

§ 10-51 bokstav c skal lyde:

- c) forsinkelsesavgift etter ligningsloven § 10-1 og gebyr etter ligningsloven §§ 10-8 og 10-9

III

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2014.

Q.

Vedtak til lov

om endringer i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven)

I

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 5-5a skal lyde:

§ 5-5a. *Rapportering om betalinger til myndigheter mv.*

Utstedere som driver virksomhet innen utvinningsindustrien, skal utarbeide og offentliggjøre en årlig rapport med opplysninger om sine betalinger til myndigheter på land- og prosjektnivå. Det samme gjelder utstedere som driver skogsdrift innen ikke-

beplantet skog. Det skal i årsberetningen opplyses om hvor rapporten er offentliggjort.

Utstederens årsrapport skal inneholde erklæring fra de personene som er ansvarlig hos utstederen, med tydelig angivelse av navn og stillingsbetegnelse, om at rapport etter første ledd, etter deres beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med kravene i denne bestemmelsen med tilhørende forskrift.

Plikten til å utarbeide en årlig rapport etter første ledd første og annet punktum gjelder ikke for utsteder som utarbeider en årlig rapport etter tilsvarende utenlandsk regelverk. Det samme unntaket gjelder dersom opplysninger etter første ledd første punktum er tatt inn i morforetakets årlige rapport om konsernets betalinger til myndigheter utarbeidet som konsernrapportering etter reglene i denne paragraf med tilhørende forskrift eller etter tilsvarende utenlandsk regelverk.

Departementet kan i forskrift fastsette at rapporteringsplikten etter første ledd bare skal gjelde for utsteder over en gitt størrelse og betalinger over gitte terskelverdier, samt fastsette andre unntak fra første ledd. Departementet kan i forskrift også fastsette at rapporten skal inneholde andre opplysninger enn betalinger til myndigheter, hva som anses som tilsvarende utenlandsk regelverk, samt gi nærmere regler om definisjoner, offentliggjøring og konsernrapportering.

§ 5-12 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Opplysninger nevnt i §§ 5-5, 5-5a og 5-6 skal sendes Finanstilsynet elektronisk samtidig som offentliggjøring etter første ledd skjer.

§ 5-13 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Kravet om å gi opplysninger på norsk etter første og annet ledd gjelder ikke for rapporter som nevnt i verdipapirhandelloven § 5-5a tredje ledd.

Nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

II

Endringene under I trer i kraft fra 1. januar 2014, med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2014 og senere.

R.

Vedtak til lov

om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 13-5 skal lyde:

§ 13-5. Pålegg om bokføring

(1) Tollmyndighetene kan pålegge bokføringspliktige som omfattes av § 13-4 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring.

(2) Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem. Det skal settes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lenger enn ett år.

Ny § 13-6 skal lyde:

§ 13-6. Klage over pålegg om bokføring

(1) Den som får pålegg om bokføring etter § 13-5, kan klage over pålegget.

(2) Klage, som kan være muntlig, må fremsettes straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager.

(3) Den som har gitt pålegget skal enten omgjøre det eller snarest mulig legge klagen fram for nærmeste overordnede forvaltningsorgan til avgjørelse.

(4) Pålegget skal etterkommes selv om klagen ikke er avgjort, hvis ikke den som ga pålegget gir utsetting. Utsetting bør gis hvis den som ga pålegget finner at klagen reiser rimelig tvil om lovligheten av pålegget.

Nåværende § 13-5 til § 13-10 blir § 13-7 til ny § 13-12.

Ny § 16-16 skal lyde:

§ 16-16 Tvangsmulkt

(1) Tollmyndighetene kan ilegge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 13-5 innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt fram til utbedring skjer. Tvangsmulkten skal normalt utgjøre ett rettsgebyr per dag, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. I særlige tilfeller kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men oppad begrenset til 10 rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige 1 million kroner.

(2) Vedtak om tvangsmulkt rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem i rekommandert brev. Tvangsmulkten kan inndrives både hos medlemmene av styret og hos selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen.

II

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3 *Meldeplikt ved ankomst til bestemmelsessted i tollområdet*

(1) Føreren av et fartøy eller luftfartøy *plikter å melde fra til tollmyndighetene om ankomst til sted i tollområdet*. Fører av motorvogn og tog kan pålegges tilsvarende meldeplikt. Melding kan gis av andre på førerens vegne.

(2) Departementet kan gi forskrift om meldeplikten etter *denne paragraf*, herunder om når og hvordan melding skal gis, hva meldingen skal inneholde og om unntak fra meldeplikten.

§ 3-6 første ledd annet punktum skal lyde:

§§ 3-2 til 3-4 får tilsvarende anvendelse *for* ankomst til et annet sted i tollområdet.

III

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endringer:

Kapittel 8 overskriften skal lyde:

Kapittel 8. Preferansetoll – varers opprinnelse

§ 8-6 skal lyde:

§ 8-6. *Ikke-preferensiell opprinnelse*

(1) *Med ikke-preferensiell opprinnelse menes opprinnelse fastsatt på annet grunnlag enn særskilt avtale med fremmed stat eller organisasjon om preferansetollbehandling, eller der opprinnelse fastsettes som vilkår for ensidig preferanseordning.*

(2) *Regler om ikke-preferensiell opprinnelse får anvendelse ved:*

- a) *tollmessig bestevilkårsbehandling etter Generalavtalen om tolltariffer og handel artikkel I,*
- b) *utstedelse av opprinnelsesbevis for vare som ikke omfattes av frihandelsavtale,*
- c) *iverksettelse av handelstiltak etter kapittel 10.*

(3) *Departementet kan gi forskrift om fastsettelse av ikke-preferensiell opprinnelse etter denne paragraf, herunder om krav til opprinnelsesbevis og utvidelse av reglenes anvendelsesområde til opprinnelsesmerking, offentlige innkjøp og handelsstatistikk.*

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft 1. januar 2014.

Endringene under III trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

S.

Vedtak til lov

om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 11-1 tredje ledd skal lyde:

(3) *Ved omsetning av gull med en finhetsgrad på minst 325 tusendeler til næringsdrivende eller offentlig virksomhet skal mottakeren av varene eller tjenestene beregne og betale merverdiavgift. Annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.*

Nåværende § 11-1 tredje og fjerde ledd blir fjerde og nytt femte ledd.

§ 11-1 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) *Departementet kan gi forskrift om hvilke objekter som omfattes av tredje ledd første punktum.*

§ 11-4 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dette gjelder også merverdiavgift oppgitt når mottakeren plikter å beregne og betale merverdiavgift etter § 11-1 annet eller tredje ledd.

§ 15-6 annet ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder mottakere av gull som plikter å beregne merverdiavgift etter § 11-1 tredje ledd annet punktum.

Nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2014.

T.

Vedtak til lov

om endring i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater

I

I lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater gjøres følgende endring:

§ 26 annet ledd annet punktum skal lyde:

Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Nåværende § 26 annet ledd annet punktum oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

U.

Vedtak til lov

om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-50 femte ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 16.800 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.

V.

Vedtak til lov

om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-6 første ledd skal lyde:

(1) Omsetning og leasing av kjøretøy som bare bruker elektrisitet til framdrift, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder bare kjøretøy som omfattes av Stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd bokstav i og som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven.

§ 6-6 annet ledd skal lyde:

(2) Omsetning av batteri til kjøretøy som nevnt i første ledd, er fritatt for merverdiavgift.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 6-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan gi forskrift om hva som menes med leasing av kjøretøy etter første ledd og batteri til kjøretøy etter annet ledd.

§ 7-1 skal lyde:

Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved innførsel av varer som nevnt i § 3-6 bokstav d, § 3-7 fjerde ledd, § 3-18, §§ 6-1 til 6-3, § 6-6 første og annet ledd og § 6-15.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i finanskomiteen, den 28. november 2013

Hans Olav Syversen

leder

Siri A. Meling

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap,
datert 11. november 2013****Korrigerings av feil i Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014**

Prop. 1 LS (2013-2014) inneholder dessverre noen feil som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Innholdsfortegnelsen:

I innholdsfortegnelsen til kapittel 6.2 framgår at forslag til vedtak står på side 344. Det korrekte er side 334.

Side 49:

I figur 2.7 står det "Prosent" i overskriften. Det skal strykes. Aksene er målt i tusen kroner, som angitt under figuren.

Side 50:

I tabell 2.1 er fortegnet feil for alle verdier av effektiv marginalsskattesats (fjerde kolonne). Alle verdiene skal være positive, ikke negative.

Side 168:

I tabell 7.1 står det "Avgiftssats 2012" øverst i annen kolonne fra venstre. Dette er feil og skal være "Avgiftssats 2013".

Side 284:

Under punkt 22.2 i første setning in fine refereres det til ligningsloven § 13-3 nr. 1. Dette er feil og skal være ligningsloven § 3-13 nr. 1.

Side 332:

Endringene i skattebetalingsloven § 1-1 tredje ledd bokstav c er markert med feil kursivering. Endringene skal kursiveres som følger:

- c) tvangsmulkt etter § 5-16, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 43, merverdiavgiftsloven § 21-1, ligningsloven § 10-6, lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 5a, lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 5a og tolloven § 16-16.

Side 333:

Siste punktum på side 333 skal lyde: "Nåværende § 13-5 til § 13-10 blir § 13-7 til § 13-12."

Side 348:

Under avgiftsgruppe B, varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm, skal satsene lyde "22 pst. av A, 22 pst. av A og 30 pst. av A". Satsen for NO_x-utslipp skal mao. være 30 pst. av A, og ikke 25 pst. av A slik det står i tabellen.

